

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE
VELKÁ HRADNÁ
SPRÁVA
O HODNOTENÍ ÚPD

SPRÁVA O HODNOTENÍ ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE VEĽKÁ HRADNÁ

Obsah

A. Základné údaje.....	2
I. Základné údaje o obstarávateľovi.....	2
II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii.....	3
B. Údaje o priamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia.....	5
I. Údaje o vstupoch.....	5
II. Údaje o výstupoch.....	12
C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia.....	15
I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia.....	15
II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie.....	12
III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti	36
IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie.....	43
V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom).....	46
VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na ŽP a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave ŽP a zdravia.....	51
VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení.....	52
VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie.....	53
IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali	60
X. Zoznam dopĺňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení.....	60
XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov oprávneného zástupcu navrhovateľa	60

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Označenie

Obec Veľká Hradná

2. Sídlo

Obecný úrad Veľká Hradná, Veľká Hradná 42, 913 24 Veľká Hradná

3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie ÚPP a ÚPD

Ing. Pavol Ježík, starosta obce

Obecný úrad Veľká Hradná

Veľká Hradná 42, 913 24 Veľká Hradná

tel.: 032 / 648 72 41

e-mail: podatelna@velkahradska.sk

II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

1. Názov

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE VEĽKÁ HRADNÁ – NÁVRH

2. Územie

Kraj: Trenčiansky

Okres: Trenčín

Obec: Veľká Hradná

Katastrálne územie: Veľká Hradná

3. Dotknuté obce

- Obec Trenčianske Jastrabie, 913 22 Trenčianske Jastrabie 102
- Obec Svinná, 913 24 Svinná 141
- Obec Malá Hradná, 956 54 Malá Hradná 150
- Obec Dubodiel, 913 23 Dubodiel 33

4. Dotknuté orgány

Dotknutými subjektmi pri spracovaní, prerokovaní a schvaľovaní územnoplánovacej dokumentácie obce sú orgány vyplývajúce z §140a zákona č. 50/1976 Zb. v znení účinnom do 31.3.2024 (ďalej len „stavebný zákon“):

- Trenčiansky samosprávny kraj, Oddelenie investícií, životného prostredia a územného plánovania, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín
- Ministerstvo dopravy SR, Nám. slobody 6, 810 05 Bratislava
- Ministerstvo obrany SR, Správa nehnuteľného majetku a výstavby, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej geologickej správy, Námestie L. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Regionálny úrad pre územné plánovanie a výstavbu Trenčín, Brnianska 2038/1, 911 01 Trenčín
- Okresný úrad Trenčín, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín
- Okresný úrad Trenčín, Odbor opravných prostriedkov, Pozemkový referát, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín
- Okresný úrad Trenčín, cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín

- Okresný úrad Trenčín, Pozemkový a lesný odbor, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín
- Okresný úrad Trenčín, Odbor krízového riadenia, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín
- Krajský pamiatkový úrad Trenčín, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Trenčíne, Nemocničná 4, 911 01 Trenčín
- Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Trenčíne, Jesenského 36, 911 01 Trenčín
- Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici, ul. 9. mája 2, 975 90 Banská Bystrica

5. Schvaľujúci orgán

Obecné zastupiteľstvo vo Veľkej Hradnej

6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice

Riešenie Územného plánu obce Veľká Hradná nemá žiadne cezhraničné vplyvy.

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Údaje o vstupoch

1. Pôda

Vzhľadom k skutočnosti, že požiadavky na rozvojové zámery nie je možné uspokojiť len intenzifikáciou existujúcej zástavby, bolo nevyhnutné vyčleniť nové plochy pre výstavbu na poľnohospodárskej pôde.

Návrhy rozvojových plôch č. 2, 3 boli prevzaté z doterajšej územnoplánovacej dokumentácie obce. Pre uvedené rozvojové plochy preto už bol udelený súhlas podľa § 13 zákona č. 220/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Návrhom nových rozvojových plôch nedôjde k nadmernému rozdrobeniu poľnohospodárskej pôdy. V zastavanom území boli identifikované viaceré voľné prieluky a rozsiahlejšia rozvojová plocha č. 3; všetky ostatné navrhované rozvojové plochy priamo nadväzujú na existujúce zastavané územie obce. Rozsah navrhovaných rozvojových plôch je odôvodňovaný aktuálnym demografickým vývojom, charakteristickým vysokými migračnými prírastkami, ako aj vysokým dopytom po stavebných pozemkoch v obci.

Podľa druhu pozemku ide zväčša v prípade záberov pôdy o ornú pôdu, v menšej miere sa zaberajú aj trvalé trávne porasty a v zastavanom území záhrady. Rozvojová plocha č. 8 a malé časti rozvojových plôch č. 3, 4, 5, 6 sú na nepoľnohospodárskej pôde, kde nedochádza k záberom poľnohospodárskej pôdy.

Zábery poľnohospodárskej pôdy sú navrhované prevažne na pôde 6. skupiny kvality. Vzhľadom k rozloženiu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území, nebolo možné vyhnúť sa záberom tejto pôdy.

Skutočný záber poľnohospodárskej pôdy v navrhovaných rozvojových plochách pre bývanie bude oproti uvádzaným bilanciam nižší, a to asi o 50%. Predpokladá sa, že zábery poľnohospodárskej pôdy budú len na zastavané plochy objektov a pozemky pod cestami. Na zastavanú plochu 1 rodinného domu bude pripadať max. 200 m².

Rozvojové plochy sú rozdelené do dvoch etáp výstavby (I. etapa, II. etapa) podľa predpokladanej postupnosti výstavby.

Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy je spracované v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov a v zmysle jeho vykonávacej vyhlášky č. 508/2004 Z. z. Tabuľka je spracovaná v súlade so vzorom tabuľky v prílohe č. 4 uvedenej vyhlášky.

Prehľad o štruktúre pôdneho fondu v lokalitách s uvažovaným použitím poľnohospodárskej pôdy pre nepoľnohospodárske účely

Číslo Lok.	K.ú.	Funkčné využitie	Výmera lokality v ha	Predpokladaná výmera PP			
				spolu	BPEJ	výmera ha	z toho v ZÚO
1	Veľká Hradná	bývanie	3,2430	3,2430	0257002/6 0257202/6	3,2430	
2	Veľká Hradná	bývanie	3,1020	3,1020	0256002/5 0256202/6 0257002/6 0257202/6	3,1020	
3	Veľká Hradná	bývanie	2,2206	2,1854	0256202/6	2,1854	2,1854
4	Veľká Hradná	bývanie	0,9104	0,8562	0257232/6	0,8562	
5	Veľká Hradná	bývanie	2,3120	2,2510	0211002/3	2,2510	
6	Veľká Hradná	bývanie	0,3901	0,3543	0281682/9	0,3543	
7	Veľká Hradná	bývanie	0,6981	0,6981	0281682/9	0,6981	
prieluky	Veľká Hradná	bývanie	3,7782	3,7782	0257002/6 0257202/6 0257232/6 0211002/3 0281682/9 0256202/6 0271042/7	3,7782	3,7782
Spolu				16,4682			

Vysvetlivky: ZÚO = zastavané územie obce

2. Voda

Požiadavky na zásobovanie pitnou vodou

Obec Veľká Hradná je zásobovaná pitnou vodou z verejného vodovodu. Zdrojom pitnej vody pre verejný vodovod je vodný zdroj „Na jame“, pozostávajúci zo 6 prameňov, ktorých výdatnosť sa pohybuje od 2 do 8,5 l/s. Pramenisko sa nachádza v pohorí Považský Inovec. Voda z prameňov je privádzaná prírodným potrubím DN 100 s dĺžkou 5838 m do vodojemu s objemom 150 m³. Potrubia verejného vodovodu DN 100 sú v obci čiastočne zokruhované. Lokalita Patrovec je zásobovaná z vlastných vodných zdrojov. Z verejného vodovodu je zásobovaných 89,7% domového fondu (podľa SODB 2021).

Zásobovanie navrhovaných obytných ulíc pitnou vodou sa rieši napojením na existujúce rozvody pitnej vody v obci, predĺžením existujúcej rozvodnej siete. Vodovodná sieť je navrhnutá tak, že je v maximálnej miere zokruhovaná. Cieľom je zabezpečenie spoľahlivosti dodávok pitnej vody.

Potrubie pre novú zástavbu sa navrhuje z polyetylénových rúr DN 100 mm. Na rozvodnom potrubí budú osadené armatúrne šachty pre uzatváracie a rozdeľovacie armatúry. Jednotlivé stavby budú na rozvodnú sieť pripojené vodovodnými prípojkami z

polyetylénových rúr DN 80 mm – DN 25 mm. Meranie spotreby vody bude vo vodomeroch šachtách osadených na verejne prístupnom priestranstve.

V rámci hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie bol vypracovaný podrobný výpočet súčasnej potreby vody pre súčasný rozsah zastavaného územia, ako aj budúcej potreby vody podľa rozsahu navrhovanej zástavby. Podľa tohto výpočtu sa ročná potreba vody zvýši z 42 267 m³ na 54 476 m³ v roku 2040 – v prípade úplného obsadenia všetkých navrhovaných nových rozvojových plôch. V nasledujúcej tabuľke je uvedená stručná rekapitulácia potreby vody.

Rekapitulácia potreby vody

	Súčasná potreba vody	Návrh. potreba vody
Ročná potreba vody (m ³ /r)	42 267	54 476
Priemerná potreba vody Q _p (l/s)	1,340	1,727
Max. denná potreba vody Q _m (l/s)	2,681	3,455
Max. hodinová potreba vody Q _h (l/s)	4,825	6,219

3. Suroviny

V riešenom území sa nenachádzajú žiadne výhradné ložiská, dobývacie priestory, ložiská nevyhradených nerastov ani prieskumné územia.

Z hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nevyplývajú osobitné požiadavky na spotrebu miestnych surovinových zdrojov, okrem nároku na spotrebu pitnej vody.

4. Energetické zdroje

Elektrická energia

Obec Veľká Hradná je zásobovaná elektrickou energiou odbočkami z vonkajších vedení VN 22 kV z elektrizačnej siete Západoslovenskej distribučnej, a. s. Z elektrických vedení VN 22 kV odbočujú vonkajšie prípojky k transformačným staniciam. Celkový výkon a priestorové rozmiestnenie transformačných staníc postačuje súčasným potrebám.

Z hľadiska plánovaného rozvoja a z neho vyplývajúceho predpokladu nárastu spotreby elektrickej energie, nebudú existujúce transformačné stanice pri ich súčasnom výkone postačovať. Potrebné bude zvýšenie výkonu existujúcich transformačných staníc. Zahusťovanie územia novými transformačnými stanicami nie je potrebné. V transformačných staniciach TS 70-2 a TS 70-4 sa osadia nové transformátory s výkonom 630 kVA (namiesto súčasných 400 kVA).

Transformačná stanica TS 70-2, situovaná v záhradách, sa presunie do vhodnejšej polohy pri existujúcej miestnej ceste. Taktiež sa navrhuje zrušenie nadzemného elektrického vedenia VN od odbočky k TS 70-4. Namiesto nadzemného vedenia bude napojená káblovým vedením, uloženým v zemi (v koridoroch cestných telies).

Uvedenú transformačnú stanicu, ako aj ďalšie transformačné stanice (TS 70-1, TS 70-3) v zastavanom území obce sa odporúča prebudovať na objekty s vnútorným vyhotovením (kioskové alebo murované).

Pri výpočte energetickej bilancie sa uvažovalo s požadovaným výkonom 10,5 kW na 1 bytovú jednotku v rodinných domoch, pri koeficiente súčasnosti β 0,28-0,38. Pri maximálnom využití kapacít navrhovaných rozvojových plôch bude celkový maximálny prírastok spotreby elektrickej energie 404 kW. Pre potreby zberného dvora a čistiarne odpadových vôd nie je možné potrebu elektrickej energie presne odhadnúť, predpokladá sa prírastok cca 50 kW.

Energetická bilancia navrhovaných rozvojových plôch

Číslo rozvojovej plochy	Kapacita (b.j.)	Požadovaný výkon Pp (kW)
1	30	95
2	20	63
3	14	44
4	4	13
5	18	57
6	3	9
7	6	19
prieluky	33	104
Spolu		404

Zemný plyn

V obci sa nachádza strednotlaková plynovodná distribučná sieť (s max. prevádzkovým tlakom do 280 kPa), budovaná z materiálu oceľ, PE. Plynovod je zásobovaný z regulačnej stanice RS Svinná (5500 m³/h, 2,5 MPa/300 kPa). Z verejného plynovodu je zásobovaných 82,7% domového fondu (podľa SODB 2021).

S využívaním plynu pre vykurovanie, prípravu TÚV a varenie sa uvažuje v nových rozvojových plochách s obytnou funkciou, vrátane prieluk. Zásobovanie zemným plynom bude z existujúcich, ako aj z navrhovaných strednotlakových rozvodov plynu. Potrubia navrhovaného plynovodu budú vedené v zelených plochách pri cestách, prípadne v ich telese, v súbehu s ostatnými inžinierskymi sieťami.

Spotreba zemného plynu bola vypočítaná podľa Technických podmienok prevádzkovateľa distribučnej siete. Pre odberateľa v kategórii domácnosť (IBV) sa uvažuje s využitím zemného plynu na varenie, vykurovanie a na prípravu teplej úžitkovej vody (TÚV). Územie podľa STN 73 0540-3 patrí do teplotnej oblasti 1. $HQ_{IBV} = 1,4 \text{ m}^3/\text{hod}$, $RQ_{IBV} = 2425 \text{ m}^3/\text{rok}$. Prírastok ročnej spotreby zemného plynu bude 310 400 m³/rok.

Rekapitulácia prírastku spotreby zemného plynu

Číslo rozvoj. plochy	Kapacita (b.j.)	Max. hodinový odber zemného plynu Q_H (m ³ /hod)	Ročná spotreba zemného plynu Q_R (m ³ /rok)
1	30	42	72750
2	20	28	48500
3	14	19,6	33950
4	4	5,6	9700
5	18	25,2	43650
6	3	4,2	7275
7	6	8,4	14550
prieluky	33	46,2	80025
Spolu		179,2	310400

5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Nadradená dopravná infraštruktúra

Z hľadiska dopravnej dostupnosti má obec Veľká Hradná relatívne výhodnú polohu v blízkosti multimodálneho dopravného koridoru Trenčín – Bánovce nad Bebravou – Prievidza – Zvolen. Tento koridor tvorí cesta I. triedy č. I/9, železničná trať č. 130 a výhľadovo aj rýchlostná cesta R2.

Riešeným územím prechádza cesta III/1821 Svinná – Veľká Hradná – Ruskovce, ktorá napája obec Veľká Hradná na cestu I/9 Trenčín – Nováky. Okrajom riešeného územia je ďalej vedená cesta III/1861 Trenčianske Jastrabie – Dubodiel, ktorá dopravne napája lokalitu Patrovec, pričom zastavané územie obce Veľká Hradná z nej nie je prístupné.

Potrebné je rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie ciest III. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 8,5(8,0)/50 a vo funkčnej triede B3 a v kategórii C 7,5/70 mimo zastavaného územia.

Zariadenia a líniové stavby iných druhov dopravy sa v území nenachádzajú. Najbližšia železničná stanica pre osobnú dopravu je vo Svinnej na trati č. 130 Trenčín – Chynorany. Najbližšie dopravné letiská sa nachádzajú v Trenčíne a Piešťanoch.

Navrhované riešenie je v súlade s koncepcnými dokumentmi a stratégiami celoštátneho významu v oblasti dopravy, ktoré je potrebné rešpektovať aj v následnej fáze projektovej prípravy a výstavby (Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike, Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030, Rozvojový program priorít verejných prác a i.).

Nároky na výstavbu a rekonštrukciu miestnych ciest

Kostru dopravnej siete obce Veľká Hradná tvorí cesta III/1821, na ktorú sa napájajú len krátke úseky miestnych ciest. Ide zväčša o cesty najnižšej funkčnej triedy, ktoré je možné klasifikovať ako upokojené cesty a zjazdové chodníky funkčnej triedy D1, len cesta k vzdelávacím zariadeniam a cesty v novom obytnej súbore majú parametre miestnych ciest funkčnej triedy MO3. Existujúce miestne cesty funkčnej triedy MO3 sa dobudujú,

resp. upravia v kategóriách MO 6,5(7,5)/30. To predpokladá rekonštrukciu a šírkové úpravy nevyhovujúcich úsekov miestnych ciest. Ostatné cesty funkčnej triedy D1 predstavujú len kratšie úseky, ktoré budú prebudované tak, ako to umožňujú priestorové pomery.

Dopravnú obsluhu najvýznamnejších rozvojových plôch č. 1, 2, 3, 8 budú zabezpečovať navrhované miestne cesty funkčnej triedy MO3, kategórie MO 6,5/30. Budú zokruhované s existujúcimi cestami, navrhovaná miestna cesta z rozvojových plôch č. 2, 3 bude vyúsťovať na cestu III/1821. Rozvojové plochy budú sprístupňovať navrhované upokojené cesty funkčnej triedy D1. Zadné časti záhrad - rozvojové plochy č. 6, 7 budú sprístupnené z pozemkov príslušných rodinných domov.

Preferuje sa zokruhovanie miestnych ciest. Na ukončení navrhovaných i existujúcich slepých ciest s dĺžkou nad 80 m, ktoré nie je možné, resp. potrebné zokruhovať, by sa mali vybudovať obratiská. Pre nové miestne a upokojené cesty je potrebné rezervovať koridor s minimálnou šírkou 9 m (pre obojsmerné cesty), resp. 6 m (pre jednosmerné cesty a pre slepé cesty).

Zoznam navrhovaných ciest je v nasledujúcej tabuľke.

Celkový prehľad navrhovaných ciest podľa funkčných tried pre nové rozvojové plochy

Poloha (č. obsluhovanej rozvojovej plochy)	Funkčná trieda - kategória	Dĺžka cesty v m
1	MO3 – MO 6,5/30	574
2, 3, 8	MO3 – MO 6,5/30	760
4	D1 – MOU	110
5	D1 – MOU	191
	D1 – MOU	145
Prieluka / záhrada	D1 – MOU	68
Prepoj do Patrovca	P6/30	1827

Navrhuje sa tiež vybudovanie cestného spojenia obce Veľká Hradná s osadou Patrovec, ktorá taktiež náleží do k.ú. Veľká Hradná, ale v súčasnosti je prístupná len cestou III/1861. Poľnohospodárske a lesné pozemky v katastrálnom území sú sprístupnené poľnými a lesnými cestami. Hlavné poľné a lesné cesty a cesty sa navrhujú rekonštruovať v parametroch P(6)4,5/30 (podľa ON 736118) s výhybnami, ostatné v parametroch P3,5(3,0)/30.

Nároky na výstavbu a rekonštrukciu nemotoristických komunikácií

Chodníky pre chodcov sú vybudované len na krátkom úseku pri ceste III/1821 z nového obytného súboru. Navrhuje sa preto dobudovať chodníky pozdĺž cesty III. triedy v zastavanom území obce. V nových rozvojových plochách sa vybudujú aspoň jednostranné chodníky so šírkou min. 1,5 m pozdĺž navrhovaných ciest funkčnej triedy MO3. V uliciach s navrhovanými upokojenými cestami (zjazdými chodníkmi) nie je segregácia dopravy nevyhnutná.

Samostatné cyklistické chodníky nie sú vybudované, ale cykloturistickým značením po existujúcich lesných cestách je vyznačená cyklomagistrála č. 044 Okolo Považského

Inovca, ktorá vedie úpäťm pohoria. Obec Veľká Hradná na ňu nie je priamo napojená. Navrhuje sa vybudovať miestne cyklistické trasy v smere do obcí Svinná, Malá Hradná, ako aj spojnicu Trenčianske Jastrabie – Dubodiel. V I. etape je možné ich vyznačenie po cestách III. triedy, v II. etape sa odporúča budovanie samostatných cyklistických chodníkov. Z obce Veľká Hradná sa ďalej navrhuje zriadiť cyklistickú trasu po navrhovanej miestnej ceste do lokality Patrovec, odkiaľ je možné napojenie na cyklomagistrálu č. 044 Okolo Považského Inovca. Cyklistické komunikácie budú slúžiť pre dochádzku za prácou, občianskou vybavenosťou, ale i pre rozvoj cykloturistiky.

Nároky na zariadenia cestnej dopravy

Menšie verejné plochy statickej dopravy s neorganizovaným parkovaním sa nachádzajú pri niektorých zariadeniach občianskej vybavenosti. Pre odstavovanie motorových vozidiel sa ďalej využívajú pridružené priestory ciest - zatrávnené krajnice. Odstavné plochy pre rodinné domy sú zabezpečované na pozemkoch rodinných domov – v garážach alebo na spevnených plochách. S týmto riešením sa počíta aj v navrhovanej obytnej zástavbe. Na pozemku každého rodinného domu musí byť zabezpečená možnosť odstavenia minimálne dvoch osobných vozidiel.

Parkoviská bude ďalej potrebné budovať pre potreby prípadných nových zariadení občianskej vybavenosti, športu a rekreácie. Vlastné odstavné plochy budú súčasťou jednotlivých areálov výrobného územia. Okrem parkovacích plôch pre motorové vozidlá je žiaduce zriaďovať aj parkovacie plochy pre bicykle.

Odporúča sa v súvislosti s rozvojom elektrodopravy budovať sieť nabíjacích staníc pre elektromobily a hybridné automobily.

V obci Veľká Hradná sú tri páry autobusových zastávok, ďalšie dve sú na ceste III/1821 v lokalite Patrovec. Zastávky sú bez samostatných zastávkových pruhov. Vzhľadom k rozsahu zastavaného územia je požiadavka dostupnosti do vzdialenosti 500 m z väčšej časti splnená. Navrhuje sa však nová zastávka pre lokalitu Horné diely a rozvojovú plochu č. 1.

II. Údaje o výstupoch

1. Ovzdušie

Nepredpokladá sa vznik žiadnych veľkých ani stredných zdrojov znečistenia ovzdušia. Nové plochy výroby sa nenavrhujú.

Pre výrobné územie sa zakotvuje záväzný regulatív, že je potrebné vylúčiť prevádzky s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie. Plochy pre rozšírenie obytného územia sa navrhujú napojiť na strednotlakové rozvody plynu. Uvedené opatrenia účinne zamedzia znečisteniu ovzdušia, osobitne eliminujú znečistenie z lokálnych kúrenísk.

2. Voda

Odkanalizovanie a čistenie splaškových vôd

V obci Veľká Hradná nie je vybudovaná splašková kanalizácia. Odpadové vody sa zhromažďujú do žump, septikov a domových čistiarní odpadových vôd a sú likvidované individuálne vlastníckmi nehnuteľnosťami.

V obci Veľká Hradná sa navrhuje vybudovanie splaškovej kanalizácie pre odkanalizovanie objektov v existujúcej zástavbe i v navrhovaných uliciach. Kanalizačný systém sa navrhuje ako gravitačná kanalizácia, podľa potreby doplnená úsekmi výtlačných potrubí (najmä z nižšie položených častí obce pri potoku). Gravitačné stoky budú vybudované z rúr PVC DN 300. Sú riešené ako vetvový systém. Potrubie splaškovej kanalizácie bude v existujúcich a navrhovaných uliciach umiestnené pod vozovkou; na uliciach s väčšou šírkou je možné umiestnenie do zeleného pásu. Kanalizačné prípojky k jednotlivým producentom budú z potrubia PVC DN 150 mm.

Pre zabezpečenie čistenia splaškových vôd sa navrhuje čistiareň odpadových vôd – na východnom okraji obce, v rámci rozvojovej plochy č. 8. Recipientom vyčistených odpadových vôd bude Hradniansky potok.

Návrhové množstvo splaškových odpadových vôd bolo vypočítané odvodením z výpočtu potreby pitnej vody. Za predpokladu úplného obsadenia všetkých nových rozvojových plôch novou výstavbou, navrhovaných v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii, bude ku koncu návrhového obdobia územnoplánovacej dokumentácie (r. 2040) ročné množstvo splaškových vôd predstavovať 54 476 m³.

Rekapitulácia odtokového množstva splaškových odpadových vôd

Návrh. množstvo splaškových vôd	
Ročné množstvo splaškových vôd Q_r (m ³ /r)	54 476
Priemerné denné množstvo splašk. vôd Q_p (l/s)	1,727
Max. denné množstvo splaškových vôd Q_m (l/s)	3,455
Max. hodinové množstvo splaškových vôd Q_h (l/s)	6,219

Dažďové vody sú odvádzané povrchovo, prirodzeným vsakom cez priepustné vrstvy, rigolmi a priekopami. Odvod dažďovej vody z ciest sa navrhuje riešiť dobudovaním a obnovením sústavy otvorených, prípadne uzavretých rigolov na odvod dažďovej vody, s riešením vsakovania do podlažia.

3. Odpady

Zber a likvidácia netriedeného komunálneho odpadu sa zabezpečuje na regionálnu skládku odpadu. V obci je zavedený triedený zber druhotných surovín. V rámci navrhovanej rozvojovej plochy č. 8 sa počíta so zriadením zberného dvora.

V návrhu územného plánu obce sa za vhodné považuje rozširovať triedený zber odpadu a odpad v maximálnej miere recyklovať, zvyšovať podiel zhodnocovaného odpadu a sortiment separovaných komodít v zmysle cieľov programov odpadového hospodárstva obce, okresu a kraja. Odporúča aj v navrhovaných uliciach rozmiestniť zberné nádoby na zber triedeného odpadu.

Rastom počtu obyvateľov v území v zmysle riešenia navrhovaného v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii do konca návrhového obdobia dôjde aj k nárastu potenciálnej produkcie komunálneho odpadu. V prípade súčasne navrhovaného opatrenia zvýšenia podielu zhodnocovaného odpadu by sa množstvo ďalej nezhodnocovaného (skládkovaného) odpadu nezvýšilo.

V obci je zavedený triedený zber odpadu. ŠGÚ DŠ eviduje v riešenom území dve upravené (prekryté) skládky. Tieto skládky je potrebné odstrániť, resp. úplne rekultivovať.

4. Hluk a vibrácie

Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku určuje vyhláška č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov.

Zdrojom hluku vo vzťahu k zastavanému územiu obce je len doprava na ceste III/1821. Hodnoty hluku však nepresahujú povolené hodnoty podľa vyhlášky č. 549/2007 Z.z. V hodnotenej ÚPD sa nenavrhujú žiadne nové plochy výroby ani iné zámery, ktoré by boli zdrojom hluku a vibrácií.

5. Žiarenie a iné fyzikálne polia

Miera prirodzenej rádioaktivity nie je nadmerná – na väčšine riešeného územia, vrátane zastavaného územia, je stredné radónové riziko; nízke radónové riziko je v západnej vrchovinovej časti územia. V územnoplánovacej dokumentácii je zahrnutý záväzný regulatív upravujúci podmienky výstavby obytných budov v území so stredným radónovým rizikom v zmysle platnej legislatívy.

Podľa prílohy A.2 STN 73 0036 Seizmické zaťaženia stavebných konštrukcií je riešené územie zaradené do 6-7° MSK-64.

Navrhované riešenie hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nepredpokladá vznik nových zdrojov žiarenia.

6. Doplnujúce údaje

Údaje o iných výstupoch v podobe zásahov do prostredia nie sú v rozsahu územia riešeného územného plánu obce Veľká Hradná relevantné.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Obec Veľká Hradná (okres Trenčín, Trenčiansky kraj) leží v severnom výbežku sprašovej Nitrianskej pahorkatiny v blízkosti Považského Inovca na hornom toku Hradnianskeho potoka. Nadmorská výška riešeného územia je od 244 m n.m. do 775 m n.m., stred obce je vo výške 290 m n.m. Východná časť chotára je odlesnená, len miestami sú výbežky dubovo-hrabového lesa, západná hornatinná časť na východných svahoch Považského Inovca je zalesnená prevažne bučínami s prímесou smreku.

Riešené územie pre územný plán obce je vymedzené administratívno-správnymi hranicami obce, t. j. celým katastrálnym územím obce. Katastrálne územie je celistvé, má výrazne pretiahnutý tvar vo východozápadnom smere a výmeru 1188 ha. Hustota osídlenia dosahuje 64,1 obyvateľov na km², čo je pod úrovňou celoštátneho priemeru (110 obyv./km²).

Riešené územie hraničí s nasledovnými obcami a ich katastrálnymi územiami:

- na severe s obcou Trenčianske Jastrabie
- na východe s obcou Svinná
- na juhu s obcami Malá Hradná, Dubodiel

Katastrálne hranice prebiehajú zväčša bez nápadných ohraničujúcich prvkov lesnými porastmi a poľnohospodárskou pôdou. Severnú hranicu katastrálneho územia tvorí tok Svinice, pričom hranica ďalej prebieha vodnou nádržou Svinná. Južnú hranicu na kratšom úseku tvorí Hradniansky potok. Na juhovýchode siaha katastrálne územie obce Veľká Hradná až po zastavané územie obce Malá Hradná. Hranica s k.ú. Malá Hradná predstavuje súčasne hranicu s okresom Bánovce nad Bebravou.

Zastavané územie má celkovú výmeru 49 ha a zahŕňa zastavané pozemky s príslušnými záhradami. Je vymedzené hranicami stanovenými k 1.1.1990. Pozostáva z jedného celku, osada Patrovec zastavané územie vymedzené nemá.

II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Reliéf a horninové prostredie

Z hľadiska geomorfologického členenia patrí riešené územie do sústavy Alpsko-himalájskej, podsústavy Panónska panva, provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá dunajská kotlina a do dvoch rôznych oblastí – východná časť do oblasti Podunajská nížina a západná časť do Fatransko-tatranskej oblasti. Podunajská nížina je zastúpená celkom Podunajská pahorkatina, podcelkom Nitrianska pahorkatina a časťou Bánovská pahorkatina. Fatransko-tatranskú oblasť reprezentuje celok Považský Inovec s podcelkom Vysoký Inovec.

Reliéf riešeného územia patrí tiež k dvom základným typom. Východná časť patrí do Bánovskej pahorkatiny a má mierne zvlnený (pahorkatinový) reliéf. Západnú časť katastrálneho územia predstavuje pohorie Považský Inovec s vrchovinovým až hornatinovým reliéfom, pričom terén kontinuálne stúpa smerom na západ. Práve v tejto časti dosahuje pohorie Považský Inovec najväčšiu výšku a mohutnosť.

Nadmorská výška riešeného územia je od 244 m n.m. do 775 m n.m., stred obce je vo výške 290 m n.m. Najnižšiu výšku dosahuje tok Svinice pri Malej Hradnej, najvyššiu na svahu Inovca na západnom okraji k.ú. Veľká Hradná.

Z geologického hľadiska budujú územie tri štruktúrne jednotky. Vrchovinový reliéf tejto časti Považského Inovca bol vytvorený na jeho kryštalinickom masíve. Z hornín sa tu vyskytujú najmä diaftorézou pararúl vzniknuté muskoviticko – chloritické svory, v menšej miere aj samotné pararuly. K výzdvihu pohoria došlo pozdĺž jeho okrajových zlomov, ku ktorým patrí aj závadský zlom SSZ - JJV smeru, ktorý prebieha východným úpäťm.

Pahorkatinná časť katastra je budovaná neogénnymi sedimentami prevažne morského charakteru. Ich mocnosť rastie vplyvom kryhovej stavby veľmi rýchlo smerom do centrálnej časti panvy, kde dosahuje hrúbku až 2600 m. Sedimentárnu výplň tejto panvy tvorí typická neogénna molasa, ktorú tvoria nesúdržné a súdržné zeminy (piesky, íly, štrky) striedajúce sa s poloskalnými horninami (pieskovce, zlepenice). Vo veľkej hĺbke (niekoľko sto metrov) sa predpokladá výskyt uhoľného súvrstvia totožného s vrstvami uhlia, ktoré sa ťaží v oblasti Novák. Nepotvrdený je povrchový výskyt nekvalitného uhlia v koryte potoka priamo v obci. Vplyvom vertikálnych pohybov pozdĺž viacerých tektonických zlomov došlo k diferenciacii povrchového rozloženia jednotlivých súvrství. Jeden zo zlomov prechádza pravdepodobne aj údolím Hradnianskeho potoka. Pozdĺž neho došlo k rozličnému pohybu dvoch krýh. Zatiaľ čo južne od zlomu budujú svahy tufiticko - pieskovcové vrstvy, severne od neho sú to prevažne vrstvy charakteru zemín. Sekundárne sa vplyv tektonickej línie prejavuje aj na výrazných rozdieloch v energii reliéfu.

Tretiu tektonickú jednotku zastupujú karbonatické súvrstvia mezozoického veku, ktoré tvoria vyvýšeninu Skalica. Je jedným zo série bradiel, ktoré sa vyskytujú v širšej oblasti

medzi Patrovcom až Dubodielom. Ich tektonické začlenenie nie je doteraz jednoznačne zistené, ale niektorí odborníci im priradujú význam pre poznanie vývoja značnej časti Západných Karpát.

Všetky menované jednotky, najmä však Bánovská pahorkatina, sú prekryté štvrtohornými sedimentami, ktoré majú pestrý charakter závislý od spôsobu vzniku. Na svahoch sú to deluviálne sute hlinitokamenitého charakteru so značným podielom stredne hrubého až hrubého materiálu. Ich mocnosť len miestami, prevažne v spodných častiach svahov, presahuje 2 m. Pri vyústeniach potokov do pahorkatiny sa v ľadových dobách vytvorili rozsiahle proluviálne kužele tvorené nevytriedeným piesčítokamenitým materiálom. Ich zvyšky sú v súčasnosti prekryté sprašovými hlinami. V dne údolia Hradnianskeho potoka poniže obce je možné sledovať vytváranie úzkej nivy a vznik štvrtohorných fluviálnych sedimentov. Mocnosť sedimentov, ako celku vytvoreného v poslednom vývojovom období, sa v priestore pahorkatiny pohybuje v rozmedzí 0 - 10 m, ale prevažne 2 – 5 m.

2. Klimatické pomery

Z klimatického hľadiska patrí riešené územie do teplej oblasti, okrsku T6 teplého, mierne vlhkého, s miernou zimou. Teplá oblasť je charakteristická počtom letných dní 50 a viac s teplotou vzduchu nad 25 °C a viac. V okrsku T6 sú priemerné januárové teploty vyššie ako – 3 °C. Len najzápadnejší výbežok katastrálneho územia na svahoch Považského Inovca spadá do mierne teplej oblasti – okrskov M3 a M6 a hraničí až s chladnou oblasťou – okrskom C1. Miestne klimatické pomery sú teda v riešenom území ovplyvnené nadmorskou výškou a tvarom reliéfu.

Teplá oblasť sa vyznačuje veľmi dlhým, teplým suchým letom a krátkym teplým prechodným obdobím. Ročné sumy teplôt sú do 10 °C, priemerné januárové teploty sú –3 °C, priemerné júlové teploty dosahujú do 20 °C.

Priemerný ročný úhrn zrážok je 600 - 700 mm, s nadmorskou výškou výrazne rastie. Maximum je v mesiacoch jún až august. Ide prevažne o zrážky z búrkovej činnosti a sú len menej vhodné pre zaistenie zásoby vody v pôde. Zrážky vo forme snehu sa vyskytujú od konca novembra do marca.

Oblačnosť je v rozmedzí 50 – 60 %. Najmenšia je v auguste, júli a septembri a najväčšia v decembri, januári a novembri.

Prúdenie, smer a rýchlosť vetra ovplyvňujú orografické pomery, expozícia terénu, jeho oslnenie. V zimnom období sú veterné pomery ovplyvňované cirkulačnými pomermi ázijskej anticyklóny, islandskej a stredomorskej níše. V jarnom období je v dôsledku častého, nestabilného zvrstvenia atmosféry najmenšia početnosť výskytu bezvetria. Z hľadiska smeru prúdenia prevláda severný a severozápadný smer. Častý je aj juhovýchodný smer vetra.

Priemerné mesačné teploty v °C – stanica Topoľčany

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
10,1	-2,9	1,3	4,6	11,5	13,8	18,1	19,9	20,2	15,1	11,6	5,4	1,0

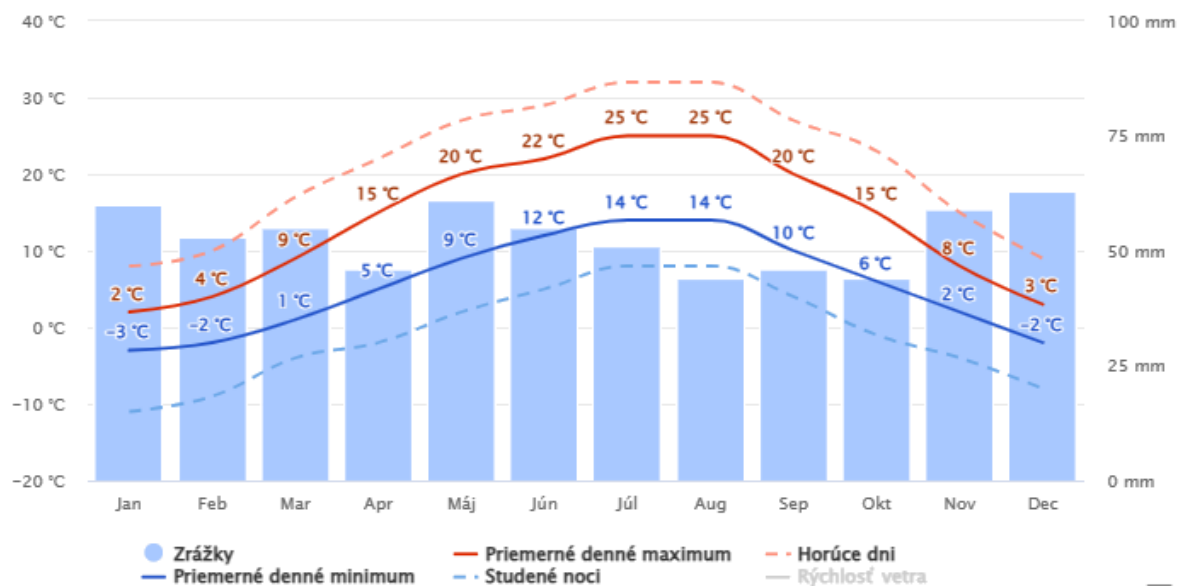
Zdroj: SHMÚ

Priemerné mesačné zrážky v mm – stanica Topoľčany

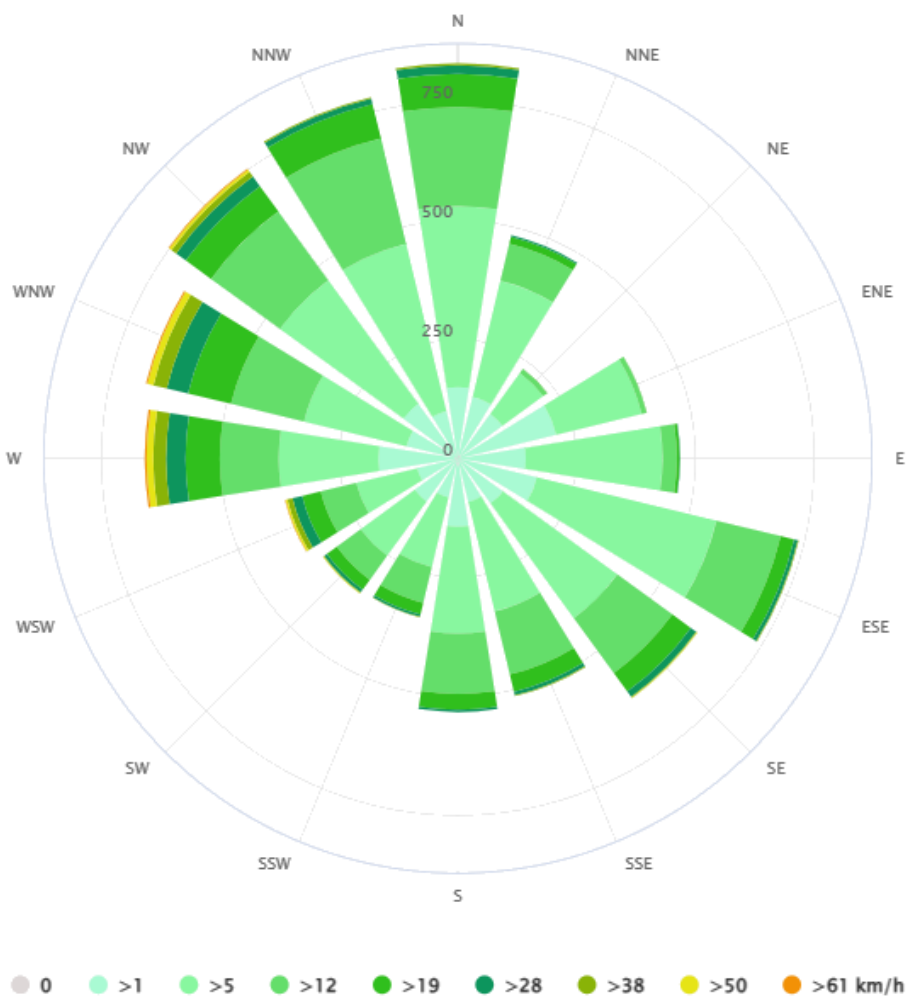
Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
607	37	37	40	36	63	72	77	61	40	48	51	45

Zdroj: SHMÚ

Priemerné teploty a úhrn zrážok

Veterná ružica

Zdroj: www.meteoblue.com

3. Ovzdušie – stav znečistenia ovzdušia

Z hľadiska kvality ovzdušia nepatrí okres Trenčín ani riešené územie medzi zafažené oblasti. Vo väčšine ukazovateľov produkcie znečisťujúcich látok v posledných 20 rokoch k poklesu. Dôvodom tohto vývoja je ukončenie výroby v prevádzkach s najväčšou produkciou znečisťujúcich látok a pokračujúca plynofikácia energetických stacionárnych zdrojov. Vďaka plynofikácii obce je tu len nízke znečistenie z lokálnych kúrenísk. V obci Veľká Hradná nie sú žiadne veľké ani stredné zdroje znečisťovania ovzdušia.

V súvislosti s navrhovaným riešením sa vznik nových zdrojov znečisťovania ovzdušia nepredpokladá.

Množstvo vyprodukovaných emisií zo stacionárnych zdrojov v okrese Trenčín podľa znečisťujúcich látok v t/rok

Rok	TZL	SO ₂	NO _x	CO	TOC
2017	42,659	86,636	897,425	3784,840	63,170
2018	70,451	45,391	880,727	4252,976	76,026
2019	50,655	70,733	880,839	4547,777	67,370
2020	46,556	97,226	900,600	3741,176	62,741
2021	44,294	80,059	864,288	5202,114	68,891
2022	57,850	79,774	828,005	4735,458	78,721
2023	58,033	109,505	854,629	3495,048	79,667

Zdroj: NEIS

4. Vodné pomery

Hydrologické pomery

Územie obce hydrograficky patrí do vrchovinno–nížinnej oblasti. Pre vodné toky je charakteristický dažďovo–snehový typ režimu odtoku s najvyšším prietokom v marci; v septembri až novembri býva hladina miestnych vodných tokov najnižšia.

Riešené územie patrí z hľadiska hydrologického členenia do povodia rieky Nitra, ktoré je čiastkovým povodím Váhu. Priemerný ročný špecifický odtok sa pohybuje v hodnotách od 5 až 10 do 15 až 20 l.s⁻¹.km⁻².

Severným okrajom riešeného územia tečie vodný tok Svinica, na ktorom je tu vodná nádrž Svinná (do k.ú. Veľká Hradná spadá asi polovica jej plochy). Potok Svinica pramení pod Inovcom v nadmorskej výške cca 850 m n.m., preteká Sviničnou dolinou a z okolitého územia prijíma ľavostranné prítoky. Má dĺžku 21 km, plochu povodia 85,67 km². Nad ústím do Bebravy má prietok 0,60 m³.s⁻¹. Zastavaným územím obce tečie Hradniansky potok. Vodnosť vodných tokov je nízka a výrazne kolíše v priebehu roka v závislosti na povrchových zrážkach.

Podľa prílohy č. 1 vyhlášky č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov, náleží Svinica do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov.

Hydrogeologické pomery

Podľa hydrogeologickej rajonizácie územia Slovenska (Šuba 1988) patrí riešené územie do dvoch hydrogeologických rajónov, sledujúc geomorfologické členenie a geologickú skladbu územia. Nížinná časť patrí do rajónu NQ 071 Neogén Nitrianskej pahorkatiny, vrchovinová časť patrí do rajónu M 068 Kryštalinikum a mezozoikum východnej časti Považského Inovca. Obidva rajóny sa vyznačujú veľmi nízkymi možnosťami využívania podzemných vôd, ktoré boli vyčlenené pri M 068 na $0,0 - 0,19 \text{ l.s}^{-1}.\text{km}^{-2}$, pri NQ 071 na $0,2 - 0,49 \text{ l.s}^{-1}.\text{km}^{-2}$.

Podzemné vody neogénnych sedimentov územia sú viazané na polohy pieskov, pieskocov, štrkov a zlepcov, v miestach, kde je ich podložie tvorené málo priepustnými sedimentmi neogénu. Kvartérne sedimenty tvorené deluviálnymi hlinami a sprašovými hlinami majú nízku hydrogeologickú hodnotu a nevytvárajú podmienky k akumulácii a cirkulácii väčšieho množstva podzemných vôd.

V oblasti Považského Inovca sú podzemné vody dopĺňané výlučne zrážkovou činnosťou. V riešenom území sa na úpätí Považského Inovca nachádza vodný zdroj „Na jame“, pozostávajúci zo 6 prameňov, ktorých výdatnosť sa pohybuje od 2 do 8,5 l/s.

V riešenom území sa nenachádzajú zdroje termálnych ani minerálnych vôd. Širšie územie sa zaraďuje do štruktúry geotermálnej energie Bánovskej kotliny a topoľčianskeho zálivu. Sú tu evidované geotermálne útvary podzemných vôd v podobe puklinovo-krasových vôd karbonátov stredného a vrchného triasu tektonických jednotiek hronika a fatrika.

Kvalita povrchových a podzemných vôd

Kvalita vody v tokoch Svinica a Hradniansky potok nie je monitorovaná. Zdrojom znečistenia je najmä poľnohospodársky komplex – vyplavovaním zložiek z pesticídov, priemyselných a organických hnojív. K znečisteniu prispievajú aj odpadové splaškové vody z domácností, nakoľko v obci nie je vybudovaná kanalizácia. Tieto faktory sa podieľajú aj na potenciálnom znečistení podzemných vôd. Podzemné vody sa zaraďujú hlavne do 3. triedy kvality (63,1%), zvyšok do 1. triedy kvality (15,9%), 2. triedy kvality (10,9%), 4. triedy kvality (10,19%).

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z.z. boli poľnohospodársky využívané pozemky v riešenom území ustanovené zraniteľnou oblasťou podľa §34 Zákona č. 364/2004 Z.z. (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

5. Pôdne pomery

Charakteristika pôdných pomerov

Z hľadiska pôdných typov je riešené územie diferencované. Na úzkej nive potokov sa vyskytujú nívne pôdy (fluvizeme). Ich vývoj ovplyvnili pravidelné záplavy. Inak prevládajú kambizeme (hnedé lesné pôdy). Ich vznik bol podmienený permacídny vodným režimom, typickým pre oblasti s dostatkom vody zo zrážok a nižšími teplotami obmedzujúcimi výpar. Len na svahoch Považského Inovca sú rendziny. Rendziny sú pôdy viazané na karbonátové substráty, textúrne prevažne stredne ťažké hlinité, až menej ťažké ílovitohlinité. Úrodnosť rendzín je podmienená hĺbkou pôdneho profilu a obsahom skeletu. Nachádzajú sa na strmých svahoch, kde sa striedajú s kambizemami. Sú často výrazne kamenité až plytké.

Komplexnú informáciu o pôdných typoch, pôdných druhoch, pôdotvornom substráte a sklonitosti reliéfu poskytujú bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ). V riešenom území sa podľa hlavných pôdných jednotiek vyskytujú (s uvedením kódu hlavnej pôdnej jednotky v rámci BPEJ):

- 11 – fluvizeme glejové, stredne ťažké (lokálne ľahké)
- 56 – luvizeme pseudoglejové až pseudogleje luvizemné na sprašových a polygénnych hlinách, na povrchu stredne ťažké
- 57 – pseudogleje typické na sprašových a polygénnych hlinách, na povrchu stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- 58 – luvizeme pseudoglejové a pseudogleje, erodované. Na výrazných svahoch: 12-25° stredne ťažké, ťažké
- 60 – kambizeme typické kyslé a kambizeme dystrické (veľmi kyslé) na zvetralinách hornín kryštalinika, stredne ťažké až ľahké
- 65 – kambizeme typické a kambizeme luvizemné na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké
- 71 – kambizeme pseudoglejové na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- 76 – kambizeme (typ) plytké na horninách kryštalinika, stredne ťažké až ľahké
- 79 – kambizeme (typ) plytké na ostatných substrátoch, stredne ťažké až ľahké
- 81 – kambizeme (typ) plytké na vulkanických horninách, na výrazných svahoch: 12-25°, stredne ťažké, ťažké
- 83 – kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na výrazných svahoch: 12-25°, stredne ťažké, ťažké
- 92 – rendziny typické na výrazných svahoch: 12-25°, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)

Kvalita pôdy a ohrozujúce faktory

Najkvalitnejšiu pôdu v k.ú. Veľká Hradná podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. predstavuje pôda s kódom BPEJ: 0211002, 0256002, 0256202, 0711002, 0711032, 0771212, 0771342. Táto poľnohospodárska pôda je zaradená podľa BPEJ do 3., 5., 6. skupiny kvality z celkovo 9 skupín kvality podľa zákona č. 220/2004 Z.z.

Vodná erózia lokálne postihuje strmšie svahy so sklonom nad 5°, ktoré sú využívané ako poľnohospodárska pôda a preto sú nedostatočne chránené vegetáciou. Vodnej erózii napomáha pôdny kryt kambizemí, ktoré sú málo odolné voči eróznej degradácii. Vodná erózia sa v riešenom území prejavuje prevažne výmoľovou eróziou a hĺbkovou korytovou eróziou vodných tokov.

Potenciálny zosuv je evidovaný na južnom okraji obce, pri Hradnianskom potoku. Zosuv vznikol vplyvom oderodovania spodnej časti svahu tokom Hradnianskeho potoka. Územie so zaregistrovanými svahovými deformáciami je zaradené do rajónu nestabilných území so stredným až vysokým rizikom aktivizácie svahových pohybov vplyvom prírodných podmienok, s možnosťou rozširovania existujúcich svahových pohybov. Územie je veľmi citlivé na negatívne antropogénne zásahy. Bezprostredné okolie zaregistrovaných zosuvov je zaradené do rajónu nestabilných území s možnosťou vzniku svahových pohybov za priaznivých klimatických podmienok, príp. necitlivých antropogénnych zásahov.

Kontaminácia pôdy v dotknutom území nebola zisťovaná.

6. Fauna, flóra

Vegetácia

Z hľadiska fytogeografického členenia sa riešené územie nachádza na styku dvoch oblastí:

- oblasti panónskej flóry (*Pannonicum*), obvodu europanónskej xerothermnej flóry (*Europannonicum*), okresu Podunajská nížina
- oblasti západokarpatskej flóry (*Carpathicum occidentale*), obvodu predkarpatskej flóry (*Praecarpaticum*), okresu Považský Inovec.

Lesná vegetácia

Potenciálna prirodzená vegetácia je taká vegetácia, ktorá by sa v riešenom území vyvinula bez antropogénneho vplyvu. V riešenom území sú podľa Atlasu krajiny (2002) nasledovné jednotky potenciálnej prirodzenej vegetácie s drevinovou skladbou:

- karpatské dubovo-hrabové lesy (*C – Carici pilosae-Carpinetum*) – nachádzali sa v najnižšie položenej časti katastrálneho územia, v doline. Ide o spoločenstvá drevín dub zimný (*Quercus petraea*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), javor poľný (*Acer campestre*) a bylín ako ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), zubačka cibuľkonosná (*Dentaria bulbifera*), mliečnik mandľolistý (*Tithymalus amygdaiodes*).

- dubové lesy na kyslých podložiach (*Qk – Genisto germanicae-Quercion*). Boli lokalizované v podobe ostrovčekov v podhorí, západne od zastavaného územia obce. Ide o spoločenstvá drevín dub žltkastý (*Quercus dalechampii*), dub mnohoplodý (*Quercus polycarpa*), metluška krivolaká (*Avenella flexuosa*), chlpaňa hájna (*Luzula luzuloides*), smlz trstovníkový (*Calamagrostis arundinacea*), veronika lekárska (*Veronica officinalis*), kručinka chlpatá (*Genista pilosa*)
- podhorské bukové lesy (*Fs – Fagenion p.p., Dentario bulbiferae-Fagetum*) – táto jednotka sa v riešenom území nachádzala len v najvyšších polohách, na svahoch Považského Inovca. Reprezentovaná je lesnými spoločenstvami druhov buk lesný (*Fagus sylvatica*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), javor horský (*Acer platanoides*) a bylín ako ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), zubačka cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*), kostrava horská (*Festuca drymeja*), lipkavec marinkový (*Gallium odoratum*)

Reálna vegetácia, nachádzajúca sa v danom území, sa od prirodzenej vegetácie mierne odlišuje. Lesné plochy pokrývajú západnú riešeného územia a nahradené poľnohospodárskou pôdou boli v nižších polohách. Druhovú zloženie lesa je v súčasnosti charakteristické prítomnosťou porastov buka, vo vyšších polohách s primiešaným javorom, jaseňom a smrekom. V nižších polohách pod 500 m n.m. rastú dúbravy a dubovo-hrabové lesy. Hospodárske lesy majú na výmere lesa podiel 98,8%, zvyšok pripadá na ochranné lesy. Lesné plochy majú výmeru 585 ha, t.j. 49,2% z výmery katastrálneho územia. Lesné pozemky sú zriadené v LHC Patrovec.

Nelesná drevinová vegetácia

Ide hlavne o rozptýlenú nelesnú drevinovú vegetáciu na trvalých trávnych porastoch, pozdĺž medzí, vo výmoľoch a v podobe sprievodných porastov vodných tokov. Na poľnohospodárskej pôde sú jej funkcie nenahraditeľné – krajinotvorná, refugiálna (migrácia rastlín a živočíchov), pôdoochranná, mikroklimatická, pufračná, hydrická, atď. Drevinová skladba je rôznorodá a závisí od polohy a nadmorskej výšky.

Líniový doprovod vodným tokom vytvárajú jelše (*Alnus glutinosa* alebo *Alnus incana*), vrby (rôzne druhy rodu *Salix*), jasene (hlavne *Fraxinus excelsior*), javory (*Acer pseudoplatanus*, *Acer platanoides*), čremcha obyčajná (*Padus avium*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*). Veľmi dobre je vyvinutá kroviná etáž, rastie tu svíb krvavý (*Swida sanguinea*), kalina obyčajná (*Viburnum opulus*), baza čierna (*Sambucus nigra*), bršlen európsky (*Euonymus europaea*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), hloh jednozemenný (*Crataegus monogyna*).

Bývalé pasienky a lúky, ktoré dlhšiu dobu neboli využívané, postupne zarastajú krovínami, najmä trnkou (*Prunus spinosa*), ružami (*Rosa sp.*), hlohom (*Crataegus sp.*), svíbm krvavým (*Cornus sanguinea*), zobom vtáčím (*Ligustrum vulgare*), ale aj drevinami - borovicou lesnou (*Pinus sylvestris*), hrabom obyčajným (*Carpinus betulus*), javorom poľným (*Acer campestre*), brezou previsnutou (*Betula pendula*). V súčasnosti sú neobhospodarované, niekde kosené, tvoria rôzne úhorové štádia. Zarastajú drevinami a krovínami a veľmi intenzívne sa šíri

smlz kroviskový (*Calamagrostis epigejos*), metlica trstnatá (*Deschampsia caespitosa*) a ostružina ožinová (*Rubus caesius*).

Nelesná drevinová vegetácia nie je vyčlenená ako osobitný druh pozemku a je zahrnutá zväčša v rámci trvalých trávnych porastov. V grafickej časti je ako nelesná drevinová vegetácia vyznačená aj plocha lesných porastov, ktoré vznikli samovoľnou sukcesiou a nie sú súčasťou lesných pozemkov.

Trvalé trávne porasty

Trvalé trávne porasty predstavujú spoločenstvá stepného charakteru – lúky a pasienky. V riešenom území predstavujú dominantné využitie poľnohospodárskej pôdy. Vytvárajú rozsiahle plochy, členené nelesnou drevinovou vegetáciou.

Spoločenstvá stepného typu pokrývajú dostupnejšie svahy – popri Hradnianskom potoku v smere na Patrovec a tiež južne od obce v lokalite Mitáčka. Kvalita a charakter lúk a pasienkov sú dosť rôznorodé, a to primárne v závislosti od pôdnoklimatických pomerov, sekundárne v závislosti od stavu obhospodarovania. Hlavne v posledných rokoch sa v dôsledku nezájmu o menšie lúky a pasienky tieto spoločenstvá znehodnotili, často úplne zanikli (umelé zalesnenie, sukcesia). Keďže úživnejšie trávne spoločenstvá boli v dôsledku intenzifikácie pozmenené na trvalé trávne porasty, ktoré sú floristicky bezcenné, zachovali sa lúky a pasienky predovšetkým na suchších a kyslých pôdach a na druhej strane na zamokrených slatinných pôdach. Pre oligotrofné pasienky sú tu typické nenáročné druhy tráv, napr. psinček obyčajný (*Agrostis tenuis*), tomka voňavá (*Anthoxanthum odoratum*), timotejka tuhá (*Phleum phleoides*), chlpaňa poľná (*Luzula campestris*). Z bylín tu rastie klinček slzičky (*Dianthus deltoides*), lomikameň zrnitý (*Saxifraga granulata*), štiav lúčny (*Acetosa pratensis*), kručinka farbiarska (*Genista tinctoria*), oman mečolistý (*Inula ensifolia*), či prútnatec metlovitý (*Sarothamnus scoparius*), ktorý sa šíri popri lesných cestách do Považského Inovca. Iba výnimočne tu nachádzame vstavačovité rastliny. Na okraje lúk z teplých dubín preniká vemenník dvojlistý (*Platanthera bifolia*) a na vlhkejších miestach bradáčik vajcovitý (*Listera ovata*). Na drobných lúčnych mokradiach miestami prežíva vstavačovec májový (*Dactylorhiza majalis*) – bohaté populácie zanikli po intenzifikácii lúk popri potoku Svinica. Vyššie proti toku, kde nedošlo k hnojeniu lúk, sa nachádza pomerne bohatá populácia mečíka strechovitého (*Gladiolus imbricatus*). Na mezofilných lúkach, často v starých sadoch rastie orlíček obyčajný (*Aquilegia vulgaris*). Okrem sekundárnej sukcesie predstavuje miestami pohromu pre lúky a pasienky smlz pasienkový (*Calamagrostis epigeios*), na mezofilných lúkach ojedinele aj bezkolenec belasý (*Molinia coerulea*). Tieto agresívne druhy tráv môžu v dôsledku nedostatočného obhospodarovania významne potlačiť iné druhy a znížiť tak druhovú diverzitu trávnych spoločenstiev.

Trvalé trávne porasty majú výmeru 190 ha, t.j. 16,0 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Orná pôda

Orná pôda sa nachádza v najnižších polohách, na svahoch s najnižším sklonom. Agrocenózy na ornej pôde vykazujú najnižšiu ekologickú hodnotu. Orná pôda má výmeru 274 ha, t.j. 23,1% z celkovej výmery riešeného územia a podiel 56% na výmere poľnohospodárskej pôdy.

Sídlná vegetácia

Vegetácia v zastavanom území má kultúrny charakter, väčšinou ide o synantropnú vegetáciu. Tvorí ju predovšetkým vegetácia úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch. Záhrady majú celkovú výmeru 20 ha. V drevinovej skladbe výsadby na verejných priestranstvách majú zastúpenie najmä ihličnaté a okrasné dreviny (hlavne tuje, smrek, jedľa), vyskytuje sa aj lipa a ovocné dreviny. Väčšie plochy verejnej zelene sa tu nenachádzajú. Plochy verejnej zelene reprezentujú len pásy predzáhradiek a fragmenty zelene s niekoľkými solitérmi drevín pri kostole a obecnom úrade. Za súčasť verejnej zelene možno do istej miery považovať sprievodnú vegetáciu Hradnianskeho potoka.

Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov v ha (ÚHDP) za katastrálne územie Veľká Hradná

Druh pozemku	výmera v ha
orná pôda	274
chmeľnice	0
vinice	0
záhrady	20
ovocné sady	3
trvalé trávne porasty	190
lesné pozemky	585
vodné plochy	20
zastavané plochy a nádvorcia	32
ostatné plochy	62

Zdroj: GKÚ Bratislava kataster.skgeodesy.sk (2024)

Živočíšstvo

Podľa zoogeografického členenia (Čepelák, 1980) patrí riešené územie do živočíšneho regiónu Západné Karpaty, vnútorného obvodu, západného okrsku. Podľa terestrického biocyklu leží dotknuté územie v provincii listnatých lesov – podkarpatský úsek. Podľa limnického biocyklu patrí územie do Pontokaspickej provincie, podunajského okresu, stredoslovenskej časti (Miklós, Hrnčiarová et al. 2002).

V riešenom území sa nachádza rôznorodé prostredie, ktoré vytvára podmienky pre rôzne živočíšne druhy. Nachádzajú sa tu živočíchy viazané na listnaté a zmiešané lesy, ale aj živočíšstvo lúk, pasienkov, polí, sídiel. Viaceré druhy, ktoré sa územím bežne vyskytovali len v nedávnej minulosti, sa dnes z tohto okolia vytratil celkom, alebo sú zriedkavé.

Zoocenózy lesov charakterizujú indikačné druhy avifauny typické pre listnaté a zmiešané lesy. Sú to predovšetkým brhlík lesný (*Sitta europaea*), sojka škriekavá (*Garrulus glandarius*), holub plúžik (*Columba oenas*), kukučka jarabá (*Cuculus canorus*), sýkorka

bielolíca (*Parus major*), sýkorka belasá (*Parus caeruleus*), ďateľ veľký (*Dendrocopos major*), tesár čierny (*Dryocopus martius*), pinka lesná (*Fringilla coelebs*), glezg lesný (*Coccothraustes coccothraustes*), kôrovník dlhoprstý (*Certhia familiaris*), muchárik bielokrký (*Ficedula albicollis*), drozd čierny (*Turdus merula*), drozd plavý (*Turdus philomelos*), sova obyčajná (*Strix aluco*), myšiak lesný (*Buteo buteo*), včelár lesný (*Pernis apivorus*), zo vzácnějších druhov vtákov ojedinele aj výr skalný (*Bubo bubo*), orešnica perlavá (*Nucifraga caryocatactes*), jariabok hôrny (*Tetrastes bonasia*). Drobné zemné cicavce v lesnom komplexe zastupuje ryšavka žltohrdlá (*Apodemus flavicollis*), hrdziak hôrny (*Clethrionomys glareolus*), plch veľký (*Glis glis*) a piskor obyčajný (*Sorex araneus*). Z netopierov sa vyskytuje netopier fúzatý (*Myotis mystacinus*) i ďalšie druhy, vrátane vzácného podkovára veľkého (*Rhinolophus ferrumequinum*). Z drobných cicavcov je to veverica stromová (*Sciurus vulgaris*), kuna hôrna (*Martes martes*), z väčších cicavcov srnec hôrny (*Capreolus capreolus*), jeleň lesný (*Cervus elaphus*), sviňa divá (*Sus scropha*).

Zoocenózy lúk a pasienkov - z typických obyvateľov lúčnych biotopov sa z obojživelníkov vyskytujú ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), bežne sa vyskytujú tri druhy skokanov - skokan zelený (*Pelophylax esculentus*), skokan hnedý (*Rana temporaria*) a skokan štíhly (*Rana dalmatina*), pomerne hojná je salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*) a mlok obyčajný (*Triturus vulgaris*), z plazov jašterica krátkohlavá (*Lacerta agilis*), jašterica múrová (*Lacerta muralis*), jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*), jašterica zelená (*Lacerta viridis*), slepúch lámavý (*Anguis fragilis*), užovka hladká (*Coronella austriaca*), užovka obyčajná (*Natrix natrix*), užovka stromová (*Elaphe longissima*), z vtákov v prostredí lúk loví orol krikľavý (*Aquila pomarina*), žije tu škovránok poľný (*Alauda arvensis*), strnádka žltá (*Emberiza citrinella*), strnádka lúčna (*Emberiza calandra*). Z cicavcov sa vyskytuje jež obyčajný (*Erinaceus europaeus*), bielozubka bielobruchá (*Crocidura leucodon*), krt obyčajný (*Talpa europaea*), zajac poľný (*Lepus europaeus*), myška drobná (*Micromys minutus*), syseľ obyčajný (*Citellus citellus*), liška hrdzavá (*Vulpes vulpes*), lasica obyčajná (*Mustella nivalis*), jazvec obyčajný (*Meles meles*) a srnec lesný (*Capreolus capreolus*). Charakteristickým druhom cicavcov polí a lúk je zajac poľný (*Lepus europaeus*), syseľ obyčajný (*Citellus citellus*), chrček poľný (*Cricetus cricetus*).

Technické a administratívne stavby sú prvkom v prostredí, ktoré viažu na seba synantropné druhy živočíchov – vrabca domového (*Passer domesticus*), žltochvosta domového (*Phoenicurus ochruros*), belorítky domovej (*Delichon urbica*). Z cicavcov je to krt obyčajný (*Talpa europaea*), myš domová (*Mus musculus*), potkan hnedý (*Rattus norvegicus*), jež obyčajný východoeurópsky (*Erinaceus europaeus*).

7. Krajina

Štruktúra krajinného obrazu, scenéria

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny, sa považuje druh a hustota osídlenia, spôsob poľnohospodárskeho či lesohospodárskeho využitia, trasovanie nadradenej cestnej siete, nadzemných energetických vedení a hlavne priemysel

a ťažba surovín. Ide o antropomorfné zásahy a štruktúry, ktoré so zvyšujúcou sa intenzitou ich výskytu v krajine znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka.

V scenérii krajiny a v jej vizuálnom vnímaní je limitom reliéf, ktorý určuje mieru výhľadových a videných priestorov. Reliéf je pomerne členitý na malej ploche. Celkovo rozmanitosť reliéfu vytvára zaujímavý krajinný obraz územia. Je zdrojom atraktívnych scenérií a výhľadov. Z vyvýšených nezalesnených častí katastrálneho územia sú zaujímavé pohľady na obec, Považský Inovec, najmä na jeho najvyšší vrch Inovec.

Svahy a vyššie položené časti na okrajoch katastrálneho územia sú pokryté lesným porastom a pasienkami. Vizuálne vnemy odlišného rázu poskytujú údolia tokov Svinica a Hradniansky potok, kde dominuje orná pôda, lúky a pasienky.

Možno konštatovať, že v krajinnom obraze prevládajú harmonicky pôsobiace prvky prírodného charakteru. Kategóriu neutrálne pôsobiacich prvkov reprezentujú zastavané územie a do istej miery aj monokultúrne porasty hospodárskych lesov. Zastúpenie rušivo pôsobiacich prvkov je minimálne. Predstavuje ich len hospodársky dvor so schátranými objektmi a koridory nadzemných elektrických vedení.

Ekologická stabilita a ekologická významnosť

Katastrálne územie obce Veľká Hradná sa v rámci okresu Trenčín vyznačuje nadpriemernou ekologickou stabilitou. Priestor ekologicky stabilný tvorí 51,8% územia, priestor ekologicky stredne stabilný 23,3% a zvyšok pripadá na priestor ekologicky nestabilný.

Ako ekologicky významné segmenty definujeme prírodné i poloprírodné prvky, na ktoré sa viažu ekostabilizačné funkcie:

- kompaktné lesné porasty – najmä lesy, ktoré nemajú charakter monokultúr
- vodné toky vrátane brehových porastov a sprievodnej drevinovej a krovinovej vegetácie
- vodná nádrž
- rozsiahlejšie záhumienky a extenzívne využívané záhrady s ovocnými stromami
- trvalé trávne porasty – lúky a pasienky s významnými biotopmi
- lesné remízky a lesíky v poľnohospodárskej krajine
- línie nelesnej drevinovej vegetácie – pozdĺž poľných ciest a hraníc pôdných celkov

8. Chránené územia, ich ochranné pásma a územný systém ekologickej stability

Chránené územia

V riešenom území sa nachádza prírodná pamiatka (PP) Svinica. Na území PP platí 4. stupeň ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Ochranné pásmo je územie do vzdialenosti 60 m smerom von od hranice PP a platí v ňom 3. stupeň ochrany.

Riešené územie sa nachádza mimo súvislej sústavy chránených území Natura 2000 – nezasahuje do navrhovaných vtáčích území, ani území európskeho významu. Nie sú tu evidované chránené stromy. Vodná nádrž Svinica je zaradená medzi lokálne významné mokrade (s výmerou 50 000 m²).

Žiadne nové územia sa nenavrhujú na vyhlásenie za chránené územia ani z územného plánu VÚC Trenčianskeho kraja nevyplývajú pre riešené územie žiadne nové návrhy ochrany prírody a krajiny.

Územný systém ekologickej stability

Štrukturálnymi prvkami ÚSES sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky. V riešenom území je cieľom návrhu prvkov ÚSES miestneho významu posilniť pôsobenie regionálnych biocentier a biokoridorov na okolitú krajinu, predovšetkým vo východnej časti riešeného územia, ktorá sa vyznačuje nižším stupňom ekologickej stability.

Prvky nadregionálneho ÚSES boli charakterizované v Genereli nadregionálneho ÚSES SR. V nadväznosti na tento dokument boli vypracované Regionálne územné systémy ekologickej stability (RÚSES) pre všetky okresy Slovenska, vrátane RÚSES okresu Trenčín (2013).

Základným prvkom ÚSES je biocentrum. Ide o kompaktné a ekologicky súvislé územie, ktoré je hostiteľom prirodzených alebo prírode blízkych spoločenstiev voľne žijúcich druhov rastlín a divožijúcich druhov živočíchov. Podmienkou je, aby dané územie poskytovalo trvalé podmienky pre výživu, úkryt a rozmnožovanie živých organizmov a udržiavanie primeraného genetického zdravia svojich populácií.

Z ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja a RÚSES okresu Trenčín bol prevzatý návrh biocentier regionálneho významu:

- **RBc40 Považský Inovec** – biocentrum tvorí svah vrchu Inovec, pokrytý kompaktným lesným porastom.
- **RBc41 Svinica** – biocentrum kontinuálne nadväzuje na RBc40 Považský Inovec. Tvorí ho primárne alúvium potoka Svinica a siaha až po vodnú nádrž Svinná. Súčasťou biocentra je aj výbežok pohoria Považský Inovec.

Pre vytvorenie funkčnej kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledovné potenciálne biocentrá miestneho významu:

- **MBc Vodná nádrž Svinná** – hydrické biocentrum tvorí vodná nádrž Svinná, na vodnom toku Svinica. Na sústavu prvkov ÚSES je biocentrum napojené prostredníctvom biocentra regionálneho významu RBc 41 Svinica a biokoridorom miestneho významu MBk Svinica.
- **MBc Starý háj** – biocentrum tvorí lesný porast duba na svahu nad Hradnianskym potokom, až po hranicu s k.ú. Dubodiel. Biocentrum je plne funkčné.
- **MBc Mitáčka** – biocentrum tvorí z väčšej časti trvalý trávny porast pasienkov a lúk v lokalite Mitáčka, lemovaný lesnými pásmi.

Pri návrhu biocentier miestneho významu sa prihliada na minimálnu plochu biocentra, nevyhnutnú pre plnenie všetkých funkcií. Pre biocentrum lesného typu je minimálna plocha 3 ha a v prípade biocentra stepného alebo mokraďového charakteru nemá plocha klesnúť pod 0,5 ha.

Biokoridor predstavuje ekologicky hodnotný krajinný segment, ktorý na rozdiel od biocentra nemusí mať kompaktný tvar. Základnou funkciou biokoridoru je umožňovať migráciu živých organizmov medzi biocentrami, resp. ich šírenie z biocentier s ich nadpočetným výskytom do iných biocentier, kde je ich prítomnosť žiaduca.

Podľa ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja a RÚSES okresu Trenčín sa v riešenom území nenachádzajú žiadne biokoridory nadregionálneho ani regionálneho významu.

Pre vytvorenie funkčnej kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledovné potenciálne biokoridory miestneho významu:

- **MBk Svinica** – osou hydrického biokoridoru je vodný tok Svinica. Predstavuje pokračovanie biocentier RBc41 Svinica a MBc Vodná nádrž Svinná. Biokoridor riešeným územím prebieha len na krátkom úseku cca 100 m a ďalej pokračuje v k.ú. Svinná.
- **MBk Hradniansky potok** – osou hydricko-terestrického biokoridoru je Hradniansky potok, v úseku poniže biocentier regionálneho významu RBc40-41. Biokoridor je na väčšine jeho priebehu riešeným územím negatívne ovplyvňovaný stresovým faktorom – prechodom zastavaným územím obce Veľká Hradná (v dĺžke až 2 km). Potrebné je udržanie a posilnenie sprievodnej a brehovej vegetácie.

Biokoridor miestneho významu musí mať šírku najmenej 20 m a dĺžku najviac 2000 m, pričom po uvedenom úseku by mal byť biokoridor prerušený biocentrom najmenej miestneho významu.

Interakčný prvok má nižšiu ekologickú hodnotu ako biocentrum alebo biokoridor. Jeho účelom v kultúrnej krajine je tlmiť negatívne ekologické pôsobenie devastčných činiteľov na ekologicky hodnotnejšie krajinné segmenty a na druhej strane prenášať ekologickú kvalitu z biocentier do okolitej krajiny s nižšou ekologickou stabilitou, resp. narušenej antropogénnou činnosťou. Pre plnenie uvedených funkcií sú navrhované prvky plošného a líniového charakteru:

- sprievodná vegetácia ciest, líniová zeleň na poľnohospodárskej pôde (stromoradia, aleje pozdĺž poľných ciest, na hraniciach pôdnych celkov a pod.)
- menšie remízky a ostrovčeky zelene na poľnohospodárskej pôde
- ostatné drobné vodné toky a kanály, ktoré nie sú zaradené medzi biokoridory
- plochy zelene v zastavanom území – v rozsiahlejších záhradách a na verejných priestranstvách

9. Obyvateľstvo

Demografické údaje

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, čiastočne je aj odrazom významu obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien.

Od 2. polovice 19. storočia miestna populácia zaznamenávala pomerne výrazný rast. Maximum dosiahla v roku 1961, kedy mala obec až 880 obyvateľov. V rokoch 1869 – 1961 sa počet obyvateľov obce viac ako zdvojnásobil (z úrovne 369 obyvateľov). Od 70. rokov 20. storočia počet obyvateľov poklesol, pričom najväčší pokles bol zaznamenaný v 80. rokoch. Tento vývoj bol spôsobený sťahovaním obyvateľov do miest (urbanizáciou) za podpory masívnej bytovej výstavby a tiež preferovaním rozvoja strediskových obcí. Po roku 2011 sa však trend obracia a medzi sčítaniami z rokov 2011 a 2021 počet obyvateľov obce vzrástol z 667 na 771 obyvateľov. Tento vývoj podporilo otvorenie novej lokality pre výstavbu rodinných domov (Horné Diely). V posledných troch rokoch však počet obyvateľov stagnuje z dôvodu nedostatku stavebných pozemkov.

Počet obyvateľov sa v posledných rokoch stabilizoval len vďaka migračným prírastkom. Migračná bilancia obce bola v sledovanom 10-ročnom období rokov 2015 – 2024 výrazne pozitívna – 166 : 76 obyvateľov v prospech prisťahovaných. Obec by mohla v budúcnosti aj naďalej profitovať z trendu sťahovania obyvateľov z miest na vidiek. Tento trend je najsilnejší v bezprostrednej blízkosti miest, pričom jeho základným predpokladom je dobrá dopravná dostupnosť a kvalitnejšie životné prostredie. V sledovanom období došlo k prirodzenému úbytku (v pomere 69 narodených : 84 zomretých). Pokles miery natality je dôsledkom celkových spoločenských a sociálnych zmien v SR a v celom stredoeurópskom priestore.

Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1869 – 2021

Rok sčítania obyv.	Počet obyv.
1869	369
1880	379
1890	433
1900	445
1910	535
1921	540
1930	600
1940	663
1948	546
1961	880
1970	876
1980	835
1991	704
2001	667
2011	667
2021	771

Zdroj: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, ŠÚSR

Z hľadiska demografických prognóz má istú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ v roku 2021 dosahoval hodnotu 112 a oproti roku 2011 sa zvýšil (z úrovne 92). Podľa všeobecnej interpretácie hodnoty nad 100 znamenajú perspektívu rastu počtu obyvateľov prirodzenou menou. Ide teda o mierne progresívny typ populácie, čo však zatiaľ vývoj v posledných rokoch nepotvrďuje.

V budúcnosti do roku 2040 sa prognózuje pokračovanie rastu počtu obyvateľov k úrovni 1000 obyvateľov. Skutočný potenciál obce získavať nových obyvateľov migráciou bude závisieť predovšetkým od globálnych vývojových tendencií a lokalizačných faktorov, investičnej aktivity súkromného sektora, ale tiež od samotnej obce, jej rozvojovej politiky, udržania a zlepšenia kvality života v obci, ponuky služieb v obci, odstránenia deficitov infraštruktúry.

Skladba obyvateľov podľa vekových skupín

	SODB 2011	SODB 2021
Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	667	771
z toho muži	330	385
z toho ženy	337	386
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	106	148
Počet obyvateľov v produktívnom veku	446	491
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku	115	132

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011, 2021

Vývoj počtu obyvateľov, narodených, zomretých, prihlásených a odhlásených

Rok	narodení	zomrelí	prihlásení	odhlásení	Počet obyvateľov k 31.12.
2015	6	12	21	5	708
2016	4	12	18	8	710
2017	7	16	15	6	710
2018	12	5	30	11	736
2019	5	4	19	7	749
2020	7	4	25	5	772
2021	8	13	5	10	761
2022	7	6	9	10	761
2023	7	7	9	5	765
2024	6	5	15	9	772
Spolu	69	84	166	76	

Zdroj: ŠÚSR

Obyvateľstvo je slovenskej národnosti. Slováci podľa údajov z roku 2021 tvoria 98,4% obyvateľov (bez zohľadnenia obyvateľov s nezistenou národnosťou).

Národnostné zloženie obyvateľstva

Národnosť	slovenská	česká	iná	nezistená
	754	6	6	5

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva homogénna. 83,8% všetkých obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckej cirkvi. Iné vierovyznania nie sú významnejšou mierou zastúpené. Miera religiozity dosahuje nadpriemerné hodnoty. Bez vyznania bolo len 12,3% obyvateľov.

Skladba obyvateľov podľa vierovyznania

Vierovyznanie	rímskokatolícka cirkev	iné	bez vyznania	nezistené
	646	24	95	6

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Z vekovej skladby a údajov o počte ekonomicky aktívnych vyplýva, že obyvateľstvo má v súčasnosti priemerný potenciál ekonomickej produktivity. Podiel pracujúcich (okrem dôchodcov) predstavuje 45,4%.

Základom hospodárskej aktivity a zdrojom obživy tunajšieho obyvateľstva bolo od najstarších čias poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo. V dôsledku reštrukturalizácie hospodárstva klesol počet pracovníkov v týchto odvetviach. Súčasne došlo k zvýšeniu podielu zamestnaných v terciárnom sektore. Relatívne nízky je podiel zamestnancov primárneho sektora (poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo).

V obci je vytvorený len minimálny počet pracovných miest, najmä v poľnohospodárskej výrobe. Z obce Veľká Hradná odchádza za prácou a štúdiom do okolitých sídiel 360 obyvateľov, do obce naopak dochádza len 13 osôb. Cieľovými miestami dochádzky je najmä Trenčín, v menšej miere aj Bánovce nad Bebravou. Možnosť získania zamestnania je teda podmienená ochotou cestovať za prácou.

Údaje o aktivitách a infraštruktúre

Bývanie je hlavnou funkciou v riešenom území. Bytový fond tvorí zväčša tradičná zástavba rodinných domov. Zastúpené sú aj bytové domy. Nedávno sa v obci uskutočnila výstavba rozsiahleho nového obytného súboru s kapacitou 75 domov (Horné Diely), ktorý je z väčšej časti už stavebne naplnený.

Občianska vybavenosť je čiastočne vybudovaná na úrovni základnej vybavenosti. Zariadenia občianskej vybavenosti sú lokalizované na hlavnej kompozičnej osi. Nekomerčnú občiansku vybavenosť reprezentuje základná škola s materskou školou, kultúrny dom, obecný úrad, rímskokatolícky kostol, cintorín s domom smútku. Cintorín (situovaný v južnej časti obce) má po rozšírení dostatočnú priestorovú rezervu pre pochovávanie. Základná škola je pre 1-4. ročník a jej súčasťou je aj školský klub. Materská škola je jednotriedna. Žiaci vyšších ročníkov navštevujú ZŠ v obci Svinná. V obci nie sú žiadne zdravotnícke zariadenia ani zariadenia sociálnych služieb. Obyvatelia využívajú služby zdravotného strediska v obci Svinná a zdravotníckych zariadení v okolitých mestách. Zo zariadení komerčnej občianskej vybavenosti sú v obci len dve maloobchodné predajne potravín a zmiešaného tovaru (COOP Jednota, PaP).

Na západnom okraji obce je hospodársky dvor PD Veľká Hradná, ktorý je v súčasnosti bez živočíšnej výroby. Sekundárny sektor (priemyselná, resp. nepoľnohospodárska výroba) nie je zastúpený.

V riešenom území sa pre rekreačné aktivity komerčného charakteru (ubytovanie, svadby, oslavy) využíva historický kaštieľ Patrovec. Ubytovacia kapacita je 36 lôžok, s prístelkami 44 lôžok, v areáli sú aj dve chatky s celkovou kapacitou 16 lôžok. Západným okrajom katastrálneho územia prechádza cyklomagistrála č. 044 Okolo Považského Inovca. Pre športové aktivity obyvateľov obce sa využíva športový areál s futbalovým ihriskom, situovaný na západnom okraji obce.

Údaje o infraštruktúre zásobovania pitnou vodou sú v kapitole B.I.2 tejto správy.

Údaje o infraštruktúre zásobovania elektrickou energiou a zemným plynom sú v kapitole B.I.4 tejto správy.

Údaje o dopravnej infraštruktúre sú v kapitole B.I.5 tejto správy.

Údaje o infraštruktúre odkanalizovania a čistenia splaškových vôd sú v kapitole B.II.2 tejto správy.

Údaje o odpadovom hospodárstve sú v kapitole B.II.3 tejto správy.

10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické lokality

Katastrálne územie obce Veľká Hradná ani jeho časti neboli vyhlásené za pamiatkovo chránené územie. Na území obce Veľká Hradná sa nachádza nehnuteľná národná kultúrna pamiatka evidovaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF): kaštieľ č. ÚZPF 1216/1 (na parc. 1393), novobarokový z roku 1938, trojtraktový, obdĺžnikového pôdorysu. V riešenom území bolo archeologicky nepreskúmané hradisko pravdepodobne z veľkomoravského obdobia.

11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V riešenom území sa paleontologické náleziská nevyskytujú a v súvislosti s poznatkami o geologickej stavbe sa ani nepredpokladajú. Nenachádzajú sa tu žiadne významné geologické lokality.

12. Iné zdroje znečistenia

V dotknutom území sa nevyskytujú iné zdroje znečistenia.

13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

V riešenom území sa vyskytujú environmentálne problémy, ktoré je možné rozdeliť do nasledujúcich kategórií:

- problémy ohrozenia prvkov ÚSES – najmä v dôsledku konfliktov prvkov ÚSES a ekologicke významných segmentov krajiny so stresovými javmi a zdrojmi. Funkčnosť biokoridorov a biocentier ohrozujú strety so stresovými faktormi – zastavaným územím a ornou pôdou, intenzívne poľnohospodársky využívanou.
- problémy ohrozenia prírodných zdrojov – ohrozenie kvality pôdy, povrchových a podzemných vôd v dôsledku znečistenia vznikajúceho pri poľnohospodárskej výrobe, najmä pri veľkoblokovom systéme hospodárenia na ornej pôde, používaní poľných hnojísk. Problémom ohrozenia pôdy ako prírodného zdroja je vodná erózia.
- problémy ohrozenia ekologickej stability územia – rozsiahle pôdne celky poľnohospodárskej pôdy, obrábanej veľkoplošne ako orná pôda a bez prítomnosti plôch nelesnej drevinovej vegetácie sa vyznačujú nízkym stupňom ekologickej stability.
- problémy ohrozenia životného prostredia – týkajú sa predovšetkým obytného územia obce a kontaktných polôh. Ohrozujúcim faktorom je riziko vzniku devastovaných plôch v zastavanom území alebo v jeho bezprostrednom okolí. Problémom je aj spaľovanie biologického odpadu zo záhrad namiesto kompostovania.

III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti

1. Vplyvy na obyvateľstvo

Návrh územného plánu obce Veľká Hradná neobsahuje riešenia, ktoré by boli nositeľmi rizík pre zdravotný stav obyvateľstva a ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady, narušovali pohodu a kvalitu života alebo životného prostredia. Naopak, územnoplánovacia dokumentácia predostiera konkrétne riešenia problémov s identifikovanými nepriamymi vplyvmi.

V oblasti dopravy ide o návrh rekonštrukcie a rozšírenia miestnych ciest. Návrhy investícií do nemotorovej dopravy – výstavba chodníkov pre chodcov ako súčasť miestnych ciest, ako aj cyklistických trás - budú mať pozitívne vplyvy na obyvateľstvo, najmä z hľadiska bezpečnosti najzraniteľnejších účastníkov cestnej premávky.

V oblasti technickej infraštruktúry bude mať navrhované rozšírenie vodovodu a vybudovanie splaškovej kanalizácie pozitívny vplyv na hygienické podmienky a komfort obyvateľov. Vďaka plynofikácii navrhovaných rozvojových plôch bývania sa zabezpečí eliminácia znečistenia ovzdušia v zastavanom území. V navrhovaných rozvojových plochách kvalitu bývania zabezpečí ich napojenie na inžinierske siete – plynovod, verejný vodovod, splaškovú kanalizáciu, zásobovanie elektrickou energiou.

Na ochranu zdravia obyvateľstva je v hodnotenej ÚPD stanovená požiadavka osobitných stavebných opatrení pri výstavbe obytných budov na území so stredným radónovým rizikom podľa príslušnej legislatívy.

Návrhy zamerané na zvýšenie ekologickej stability nebudú mať len pozitívne environmentálne dopady, ale ich nepriamym vplyvom je potenciál priniesť zlepšenie ekonomických, sociálnych a ekologických podmienok pre dotknuté obyvateľstvo. Počíta sa s výsadbou pásov alebo línii izolačnej zelene na rozhraní obytného územia a poľnohospodárskej pôdy, ako aj na rozhraní jednotlivých urbanistických funkcií.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia na obyvateľstvo budú vyplývať z predpokladaného nárastu počtu obyvateľov. V návrhovom období do roku 2040 sa na základe kapacity navrhovaných plôch pre výstavbu predpokladá zvýšenie počtu obyvateľov na 995, čo predstavuje nárast o 223 obyvateľov. V prípade prisťahovania nových obyvateľov dôjde následne k zmene sociálnej a demografickej štruktúry miestnej populácie – zvýšeniu podielu obyvateľov vekovej skupiny do 40 rokov, zvýšeniu podielu domácností so strednými príjmami. Táto zmena bude mať výrazne pozitívny dopad na celkovú vitalitu obce. Nárast miestnej populácie však bude mierny a postupný a neohrozí tradičnú vidiecku komunitu.

Pozitívny vplyv na obyvateľstvo bude mať návrh revitalizácie a dobudovania centrálnych častí obce, vrátane úpravy a dotvorenia verejných priestranstiev, doplnenia verejnej zelene

a oddychových plôch, a to aj v nových rozvojových plochách. Kultivované a príjemné prostredie by malo motivovať obyvateľov k zodpovednejšiemu prístupu k verejným priestranstvám a podporiť súdržnosť miestnej komunity.

Pozitívne dôsledky navrhovaného riešenia možno vidieť v stanovení regulatívov pre jednotlivé priestorovo-funkčné celky, s presným určením základného druhu funkčného využívania, prípustného druhu funkčného využívania, ako aj neprípustného druhu funkčného využívania. Tým možno vylúčiť vzájomné kolízie jednotlivých druhov funkčného využívania a súvisiace negatívne externality. V doterajšom územnom pláne obce, ktorý predstavuje nulový variant, uvedené regulatívy neboli podrobnejšie prepracované a preto nemohli v dostatočnej miere sprostredkovať obdobné pozitívne vplyvy na obyvateľstvo (i súvisiace zložky životného prostredia) ako v návrhovom variante.

2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebude mať negatívny vplyv na horninové prostredie a geomorfologické pomery. Podmieňujúcim predpokladom je, že pri zakladaní stavieb bude zohľadnený prirodzený geologický podklad.

Potenciálny zosuv je evidovaný na južnom okraji obce, pri Hradnianskom potoku. Na území zosuvu nie je v hodnotenej územnoplánovacia dokumentácii navrhovaná žiadna výstavba.

3. Vplyvy na klimatické pomery

Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia nevyvolá žiadne priame vplyvy na klimatické pomery.

Nevýznamné nepriame vplyvy na klímu prinesú niektoré navrhované opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity, ktoré vychádzajú z odporúčaných opatrení Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest. Tieto opatrenia sú však významnejšie z hľadiska vplyvov na pôdu, biotopy a krajinu a sú preto primárne zaradené v týchto podkapitolách.

Keďže v doterajšej ÚPD neboli vo väčšej miere implementované ekostabilizačné opatrenia s potenciálom zmierniť nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, z hľadiska vplyvov na klimatické pomery sa návrhový variant javí ako priaznivejší.

4. Vplyvy na ovzdušie

Navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii počíta s plynofikáciou všetkých nových rozvojových plôch pre obytnú funkciu. Tým sa eliminuje znečistenie z domácností pri vykurovaní a príprave teplej úžitkovej vody, čo predstavuje pozitívny priamy vplyv. Potenciálne pozitívny nepriamy vplyv na ovzdušie v obci budú mať ekostabilizačné opatrenia týkajúce sa sídelnej zelene.

Navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii nepočíta s novými plochami výroby a teda ani so vznikom stredných a veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia. Pre výrobné územie sa však zakotvuje záväzný regulatív, že je potrebné vylúčiť prevádzky s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie.

5. Vplyvy na vodné pomery

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie neovplyvní hydrologické a hydrogeologické pomery v území.

Nové rozvojové plochy sú situované v dostatočnej vzdialenosti od vodných tokov. Špecifické krajinnoeologické opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny sú obsiahnuté v rámci koncepcie starostlivosti o životné prostredie (v kap. 2.13 hodnotenej ÚPD).

Ďalšie navrhované opatrenia významnou mierou prispievajú k ochrane a zvýšeniu kvality podzemných a povrchových vôd. Ide predovšetkým o návrh vybudovania splaškovej kanalizácie s čistiarnou odpadových vôd v obci.

Z hľadiska vplyvov na vodné pomery je návrhový variant v porovnaní s nulovým variantom podstatne priaznivejší z hľadiska vplyvov na vodné pomery, vzhľadom k skutočnosti, že predkladá reálny a konkrétnejší návrh riešenia odkanalizovania a umiestnenie čistiarne odpadových vôd.

6. Vplyvy na pôdu

Realizáciou navrhnutých ekostabilizačných opatrení sa eliminuje pôdna erózia a ďalšie ohrozujúce faktory. V návrhu územného plánu obce je zakotvená požiadavka optimalizácie agrotechnických postupov pri obrábaní ornej pôdy, ako aj udržiavania existujúcej líniovej zelene a založenia novej líniovej zelene s pôdoochrannou funkciou. Táto skupina opatrení predstavuje pozitívne vplyvy na pôdu.

Za jediný nepriamy negatívny vplyv na pôdu možno považovať záber pôdy. Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia vymedzuje nové rozvojové plochy pre výstavbu s celkovou plochou navrhovaných záberov poľnohospodárskej pôdy 16,4682 ha. Návrhy rozvojových plôch č. 2, 3 boli prevzaté z doterajšej územnoplánovacej dokumentácie obce. Pre uvedené rozvojové plochy preto už bol udelený súhlas podľa § 13 zákona č. 220/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

V porovnaní s nulovým variantom (zábermi schválenými v doterajšej územnoplánovacej dokumentácii) sú zábery návrhového variantu vyššie – sú však odôvodnené aktuálnym

demografickým vývojom, charakteristickým vysokými migračnými prírastkami, ako aj vysokým dopytom po stavebných pozemkoch v obci.

7. Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy

Spoločenstvá flóry a fauny sa viažu aj na plochy vymedzené ako biocentrá a biokoridory a do týchto plôch činnosti a stavby podľa návrhu hodnotenej ÚPD nezasahujú. Naopak, návrhom nových prvkov ÚSES miestneho významu dôjde po ich dobudovaní k pozitívnym vplyvom na faunu. Biokoridory umožnia migráciu živočíchov a eliminujú bariérové prvky. Viaceré ekologicky významné segmenty krajiny sú navrhované na funkciu biocentier, kde budú vhodné podmienky pre úkryt a rozmnožovanie živočíchov, vrátane chránených druhov. Návrh rozvojových plôch pre výstavbu bol optimalizovaný s cieľom vylúčenia, resp. minimalizácie zásahov do významných biotopov.

Realizácia ekostabilizačných opatrení, navrhovaných v územnoplánovacej dokumentácii, prispeje k stabilizácii prírodného prostredia, čím sa zlepšia aj podmienky pre faunu a flóru riešeného územia. Ekostabilizačné opatrenia sú uvedené aj v kap. IV tejto správy a možno ich považovať za pozitívne priame vplyvy. Za účelom zachovania zelene v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálny podiel zastavaných plôch (regulatív zastavanosti) a minimálny podiel zelene (regulatív vegetačných plôch).

8. Vplyvy na krajinu

V navrhovanom riešení hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie je posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiacich krajinných prvkov. Líniová zeleň sa využíva na zabezpečenie hygienických a pôdoochranných funkcií a ako kompozičný prvok.

Krajinný obraz len pozmení nová zástavba, ktorá však nadviaže na existujúcu sídelnú štruktúru (najmä v severnej časti obce) a využije aj priestorové rezervy v zastavanom území obce. Navrhovaný rozvoj nebude mať priame vplyvy na časti krajiny, ktoré sú z krajinnooestetického hľadiska považované za najhodnotnejšie. Záväzným regulatívom, zakotveným v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie, je obmedzená výška objektov v obci a v nových rozvojových plochách. Účelom tohto opatrenia je zachovanie tradičnej mierky vidieckej zástavby a jej harmonického včlenenia do okolitej krajiny. Predstavuje nepriamy pozitívny vplyv na krajinu, vrátane sídelnej krajiny a súčasne pozitívny vplyv z hľadiska ochrany pamiatkových hodnôt.

9. Vplyvy na chránené územia, ochranné pásma a ÚSES

V riešenom území sa nachádza prírodná pamiatka (PP) Svinica. V blízkosti chráneného územia, ani v jeho ochrannom pásme sa podľa hodnotenej ÚPD neplánujú žiadne nové stavebné aktivity ani iné zásahy.

V územnoplánovacej dokumentácii sú navrhnuté prvky územného systému ekologickej stability miestnej úrovne (MÚSES), pričom navrhované riešenie tieto prvky v plnej miere rešpektuje. Na plochách biokoridorov, biocentier (vrátane prvkov RÚSES) nie je navrhovaná nová výstavba ani sa tu neplánujú iné zásahy.

Pri umiestňovaní novej zástavby, osobitne rozvojových plôch pre bývanie, boli plne rešpektované ochranné pásma existujúcich stavieb a činností:

- cestné ochranné pásma – ciest III. triedy
- ochranné pásmo železnice (dráhy)
- ochranné pásma technického vybavenia – vymedzené ochranné pásma v riešenom území majú elektrické vedenia vysokého napätia, elektrické stanice, strednotlakové plynovody, vodovodné a kanalizačné potrubia, čistiareň odpadových vôd
- ochranné pásma vodných tokov, vodnej nádrže
- ochranné pásmo lesa
- ochranné pásmo cintorína

10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská

Územnoplánovacia dokumentácia rešpektuje nehnuteľnú národnú kultúrnu pamiatku aj s jej bezprostredným okolím. Hodnotená ÚPD vytvára predpoklady pre ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva, čo predstavuje pozitívny nepriamy vplyv. Zdôrazňuje potrebu rešpektovať vidiecky charakter zástavby, výškovú hladinu a urbanistickú mierku jednotlivých objektov.

Za účelom udržania pôvodného vidieckeho charakteru zástavby sa stanovuje záväzný regulatív maximálnej výšky zástavby. Uvedené návrhy a regulatívy by mohli mať mierne pozitívne nepriame vplyvy.

11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Realizácia stavieb a činností podľa návrhu územného plánu obce Veľká Hradná nevyvolá žiadne vplyvy tohto druhu.

12. Iné vplyvy

Žiadne iné vplyvy navrhovaných činností a stavieb podľa návrhu územného plánu obce Veľká Hradná neboli zistené.

13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Hodnotenie významnosti predpokladaných vplyvov bolo uskutočnené s použitím bodovej stupnice hodnotenia od 0 do 5. Najvyššej bodovej hodnote (5) zodpovedá veľmi významný vplyv, ktorý má dosah presahujúci lokálnu úroveň alebo ovplyvňuje najzraniteľnejšie zložky životného prostredia. Najnižšia bodová hodnota (0) zodpovedá absencii akéhokoľvek vplyvu.

Predmetom hodnotenia boli vplyvy uvedené v kapitole III., podkapitolách 1.-12. tejto správy o hodnotení. Spomedzi uvádzaných vplyvov sa ani v jednej kategórii nepredpokladajú významnejšie vplyvy, t.j. vplyvy s bodovým hodnotením 3–5. Všetky

predpokladané vplyvy možno považovať za nevýznamné alebo málo významné, čo zodpovedá bodovému hodnoteniu 1 alebo 2. Okrem hodnotenia návrhového variantu je takto vyhodnotený nulový variant.

Uvedené vplyvy v tejto fáze spracovania dokumentácie zväčša nie je možné vyjadriť presnými kvantitatívnymi ukazovateľmi, nakoľko prevažujú nepriame vplyvy. Konkrétne návrhy investičných projektov možno stotožniť s priamymi vplyvmi, potenciálne dopady stanovených regulatívov klasifikujeme ako nepriame vplyvy. Nasledovné hodnotenie vplyvov podľa významnosti možno preto považovať len za orientačné.

Súhrnné hodnotenie očakávaných vplyvov na životné prostredie podľa významnosti

Skupina vplyvov	Druh vplyvu	Významnosť-návrh. variant	Významnosť-nulový variant
Vplyvy na obyvateľstvo	pozitívny nepriamy	2	1-2
Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	-	~0	0
Vplyvy na klimatické pomery	pozitívny nepriamy	0-1	0
Vplyvy na ovzdušie	pozitívny priamy	1	0
	pozitívny nepriamy	0-1	0-1
Vplyvy na vodné pomery	pozitívny priamy	1	1
Vplyvy na pôdu	pozitívny priamy	1	<1
	negatívny priamy	2	1-2
Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy	pozitívny nepriamy	1	<1
Vplyvy na krajinu	pozitívny nepriamy	1	<1
Vplyvy na chránené územia, ochranné pásma a ÚSES	pozitívny nepriamy	0-1	1
Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská	pozitívny nepriamy	1	<1
Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	-	0	0
Iné vplyvy	-	0	0

Pri spracovaní územnoplánovacej dokumentácie boli rešpektované všetky relevantné právne predpisy uplatňujúce sa v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia, najmä:

- Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 360/2010 Z. z. o kvalite ovzdušia v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 411/2012 Z.z. o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov

- Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov

IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

Opatrenia na elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov činností a stavieb sú súčasťou smerných a záväzných regulatívov podľa návrhu územného plánu obce Veľká Hradná. Účelom väčšiny navrhovaných opatrení je eliminovať súčasné environmentálne problémy. Nakoľko sa v riešenom území nepredpokladá lokalizácia zámerov s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie, nie sú kompenzačné opatrenia vo väčšom rozsahu nutné. Všetky navrhované zámery sú naplánované mimo prvkov územného systému ekologickej stability.

Prehľad navrhovaných opatrení, relevantných z hľadiska životného prostredia a zdravia obyvateľstva:

1. Opatrenia na zabezpečenie biodiverzity ekosystémov

- optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny, v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a zabrániť jej ďalšej monokulturalizácii
- zachovať a revitalizovať nárazníkové pásy brehových porastov pozdĺž vodných tokov
- zabrániť šíreniu a zabezpečiť odstraňovanie nepôvodných druhov a invázných druhov rastlín ohrozujúcich biologickú diverzitu v súlade s platnou legislatívou
- zachovať a revitalizovať meandre vodných tokov, za účelom zvýšenia inundačnej a retenčnej kapacity tokov a tradičných krajinárskych štruktúr
- obmedziť holorubný spôsob ťažby v biokoridoroch, biocentrách a plochách interakčných prvkov
- obnoviť extenzívne využívanie zarastajúcich lúk a pasienkov s ich kosením a vypásaním až po ich okraj
- zachovať biodiverzitu lúčnych ekosystémov a obmedziť sukcesný proces (zarastanie náletovými drevinami)

2. Opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability

- dobudovať prvky územného systému ekologickej stability (biokoridory, biocentrá)
- obmedziť socioekonomické činnosti v lokalitách tvoriacich prvky územného systému ekologickej stability
- funkčnosť prvkov ÚSES zabezpečiť rešpektovaním ich ochrany pred zástavbou – nezasahovať do ich plochy bariérovými prvkami, oploteniami, stavbami
- dodržať minimálnu šírku miestneho biokoridoru 20 m

3. Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov

- udržiavať existujúcu a založiť novú líniovú zeleň s funkciou retencie vody v krajine v podobe vsakovacích vegetačných pásov
- realizovať vodozádržné úpravy na drobných vodných tokoch na zachytávanie a retenciu prívalových vôd, napr. poldre, hrádzky
- uplatňovať agrotechnické opatrenia pri obrábaní poľnohospodárskej pôdy na zamedzenie vodnej erózie
- preferovať extenzívne hospodárenie na enklávach poľnohospodárskej pôdy obkolesených lesnými porastmi
- živočíšnu výrobu orientovať na pasienkársky chov oviec a hovädzieho dobytku
- rozšíriť výmeru ochranných lesov (nielen pre zachovanie biodiverzity územia a zamedzenie nadmernej exploatácie lesov, ale tiež pre elimináciu vodnej erózie)
- stabilizovať (potenciálne) svahové pohyby úpravou vodného režimu a výsadbou vegetácie

4. Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia, ochranu zdravia obyvateľstva

- revitalizovať existujúcu líniovú zeleň a vysadiť novú líniovú zeleň pozdĺž účelových a poľných ciest
- vysadiť pásy alebo línie izolačnej zelene okolo, resp. v rámci výrobných areálov, najmä v kontakte s obytným územím
- netolerovať v území zaburinené plochy, ani v lokalitách vzdialenejších od zastavaného územia; ladom ležiace plochy alebo niekoľkokrát ročne a včas skosiť, alebo zalesniť drevinovou a krovinnou vegetáciou a ponechať sukcesii
- posilniť ekologickú osvetu medzi obyvateľmi a najmä deťmi, s aktívnym zapojením obyvateľov na ochrane a zveľaďovaní životného prostredia
- vybudovať splaškovú kanalizáciu v obci s čistením odpadových vôd
- dobudovať systém dažďových rigolov v zastavanom území obce, so vsakovaním dažďovej vody
- zabezpečovať kompostovanie biologického odpadu
- v obytnom území nepovoľovať prevádzky, ktoré sú zdrojom hluku, vibrácií, prašnosti a znečistenia ovzdušia
- pred výstavbou obytných budov v území so stredným radónovým rizikom zabezpečiť meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a na základe výsledkov merania realizovať stavebné opatrenia proti prenikaniu radónu z geologického podložia, ako aj rešpektovať platnú legislatívu v oblasti radiačnej ochrany

5. Opatrenia na zachovanie, udržiavanie a tvorbu sídelnej vegetácie a prírodných prvkov, s ohľadom na odvrátenie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy

- realizovať doplnenie a dotvorenie plôch verejnej zelene
- upraviť zelené pásy a predzáhradky pozdĺž ciest v zastavanom území obce

- postupne nahradiť alergénne dreviny, ako aj kompozične a krajinársky nevhodné dreviny vhodnejšími druhmi v zastavanom území obce
- vysadiť aspoň jednostrannú líniovú (alejovú) zeleň na hlavných obslužných cestách v navrhovaných obytných uliciach
- pri výsadbe prispôbiť výber drevín meniacim sa klimatickým podmienkam
- zvyšovať podiel prvkov zelene a prírodných prvkov v zastavanom území obce
- zvyšovať podiel vegetácie pre zadržiavanie (retenciu) a infiltráciu dažďových vôd v sídle, osobitne v zastavanom centre obce a v rámci navrhovaných rozvojových plôch
- využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre
- vysádzať vetrolamy, živé ploty v sídle a na jeho okrajoch
- zvyšovať podiel vegetácie pre zadržiavanie (retenciu) a infiltráciu dažďových vôd v sídle, osobitne v zastavanom území obce a v jeho navrhovanom rozšírení
- preferovať renaturáciu a ochranu tokov, opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody a zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach

Viacere z navrhovaných adaptačných opatrení prispejú k naplneniu cieľov Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest.

Z hľadiska posúdenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie je možné tieto opatrenia považovať za dostatočné.

V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom)

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Pre potreby hodnotenia bol zostavený katalóg kritérií, ktoré sú relevantné pri hodnotení urbanistickej koncepcie a jej dopadov na životné prostredie. Váha (dôležitosť) jednotlivých kritérií v prípade posudzovania hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebola stanovená. Zvolené kritériá boli zoskupené do troch skupín:

- krajinno-ekologické kritériá:
 - ochrana / rešpektovanie ekologicky významných segmentov krajiny, vrátane chránených území
 - kvalita a úroveň ochrany prírodných zdrojov – ovzdušia, vody, pôdy
 - prispôsobenie koncepcie rozvoja topografickým podmienkam a ďalším prírodným limitom
 - ekologická stabilita územia a vytvorenie funkčného územného systému ekologickej stability
 - zastúpenie prírodných prvkov v zastavanom území
 - dostupnosť a rozsah verejnej zelene
 - optimalizácia urbanistických štruktúr z hľadiska mikroklimatických podmienok
 - využitie alternatívnych a obnoviteľných zdrojov energie
- socio-ekonomické kritériá
 - bezpečnosť dopravy
 - implementácia udržateľných druhov dopravy
 - pokrytie územia verejnou dopravou
 - podiel obyvateľov napojených na vodovod a kanalizáciu
 - počet pracovných miest
 - dostupnosť základnej občianskej vybavenosti
 - príležitosti pre rekreačno-športové aktivity
 - rešpektovanie historického dedičstva a hodnôt reprezentujúcich kultúrnu kontinuitu a identitu
- technicko-ekonomické kritériá
 - realizovateľnosť koncepcie – väzba na konkrétne investičné zámery
 - efektívnosť riešenia technickej infraštruktúry
 - efektívnosť dopravnej siete

- hustota obyvateľov v zastavanom území

2. Porovnanie variantov

Obec Veľká Hradná spadá do kategórie sídiel s menej ako 2 000 obyvateľmi, preto podľa § 21 ods. 2 stavebného zákona variantný koncept netreba spracovať a spracúva sa invariantný návrh územného plánu obce. Rozlíšený je preto len samotný návrh (návrhový variant) a nulový variant.

Nulový variant predstavuje súčasný právny stav podľa doterajšej územnoplánovacej dokumentácie obce. Územný plán obce Veľká Hradná bol schválený uznesením obecného zastupiteľstva vo Veľkej Hradnej č. 19/99 dňa 27.08.1999. K územnému plánu obce Veľká Hradná neboli obstarané žiadne zmeny a doplnky. Stavebné aktivity sa doposiaľ uskutočňovali v súlade s platným územným plánom obce. V územnoplánovacej dokumentácii z roku 1999 boli navrhované plochy pre bývanie v lokalitách Horné diely a Dolné diely. Lokalita Horné diely je už v súčasnosti takmer úplne zastavaná a je potrebné jej ďalšie rozšírenie severným smerom.

Ďalší variant predstavuje samotný návrh riešenia - návrhový variant. Za predpokladu realizácie návrhov obsiahnutých v územnoplánovacej dokumentácii budú eliminované existujúce alebo potenciálne environmentálne problémy, čím sa znížia negatívne vplyvy na životné prostredie obce, jej obyvateľov, ako aj na prírodné prostredie. Navrhované riešenie počíta s vyváženým rozvojom územia. Prináša návrh miestneho územného systému ekologickej stability a ďalších ekostabilizačných opatrení pre celé katastrálne územie obce. Prispieva k zachovaniu scenérie krajiny a kompozično-estetických charakteristík pôvodnej urbanistickej štruktúry.

V hodnotenej ÚPD sa vymedzením nových rozvojových plôch pre výstavbu vytvárajú podmienky pre naplnenie rozvojového potenciálu obce. Pri návrhu rozmiestnenia nových plôch pre výstavbu boli okrem funkčno-prevádzkových a kompozičných aspektov zohľadnené aj požiadavky ochrany poľnohospodárskej pôdy, ochranné pásma a ďalšie územno-technické limity.

V rámci zastavaného územia je prípustná intenzifikácia využitia v rámci príslušných priestorovo-funkčných celkov s predpokladom lokalizácie zástavby, dostavbami a nadstavbami existujúcich objektov. Žiaduce je dôsledne priestorovo oddeľovať obytné funkcie a výrobné funkcie. Predpokladá sa tiež postupná reštrukturalizácia zástavby v centrálnej časti obce doplnením nových zariadení občianskej vybavenosti, vrátane komerčných prevádzok obchodu a služieb.

Nové rozvojové plochy pre obytnú funkciu sa navrhujú predovšetkým v lokalitách Horné diely a Dolné diely. Primárnym záujmom obce je pokračovanie zástavby rodinných domov v lokalite Horné diely severným smerom – v navrhovanej rozvojovej ploche č. 1. Ďalej sa predpokladá výstavba v lokalite Dolné diely na východnom okraji obce – v rozvojovej ploche č. 2 (v nadväznosti na zastavané územie obce) a v rozvojovej ploche č. 3 (v záhradách v zastavanom území obce). Návrh rozvojových plôch č. 2 a 3 je prevzatý z doterajšej ÚPD. V záhradách bezprostredne za rodinnými domami, avšak mimo

zastavaného územia obce, sa výstavba rodinných domov navrhuje aj v menších rozvojových plochách č. 4, 6, 7. Na západnom okraji obce sa predpokladá ohlásený investičný zámer výstavby rodinných domov v rozsahu rozvojovej plochy č. 5. Okrem toho boli v rozptyle identifikované viaceré jednotlivé prieluky v uličnej zástavbe (bez číselného označenia).

Celková kapacita navrhovaných plôch bývania predstavuje 128 bytových jednotiek. Vzhľadom k značnému podielu záhrad s nejasným potenciálom na zástavbu, sa predpokladá, že z uvedenej kapacity bude využiteľná len kapacita 100 bytových jednotiek. Predpokladá sa pokračovanie trendu znižovania obložnosti bytového fondu až na úroveň 2,85. Návrhový počet obyvateľov je vypočítaný ako súčet súčasného počtu obývaných bytov na trvalý pobyt a navrhovaného počtu bytov násobený predpokladanou obložnosťou: $(249 + 100) \times 2,85 = 995$.

Rekapitulácia prírastku bytového fondu

Lokalita / číslo rozvojovej plochy	Kapacita – počet bytových jednotiek	Etapa
1	30	I.
2	20	II.
3	14	II.
4	4	II.
5	18	I.
6	3	I.
7	6	I.
prieluky	33	I., II.
Spolu	128	

Plochy výroby a podnikateľských aktivít bez predpokladu rozširovania sa nachádzajú na západnom okraji obce. Nové plochy pre výrobu nie sú navrhované. Výrobné aktivity by sa mali realizovať, resp. rozširovať v rámci existujúceho výrobného areálu. Navrhovaná plocha výrobného územia – rozvojová plocha č. 8 je určená výhradne pre technické vybavenie - zriadenie zberného dvora a čistiareň odpadových vôd.

Rekreačné územie reprezentuje obecný športový areál a rekreačná funkcia je zastúpená v lokalite Patrovec na úpätí Považského Inovca. Pre športové aktivity obyvateľov obce sa využíva športový areál s futbalovým ihriskom, situovaný na západnom okraji obce. Odporúča sa jeho modernizácia a dobudovanie. Vhodné je doplnenie ďalších športovísk. Pre každodenné oddychové aktivity obyvateľov sa počíta so zachovaním a revitalizáciou existujúcich plôch verejnej zelene. Verejnú zeleň s oddychovými priestranstvami, detskými ihriskami a športovými prvkami sa odporúča dobudovať aj v obytnom území.

Rekreačný potenciál obce je vhodné orientovať na agroturistiku a cykloturistiku. Rekreačné aktivity by sa mali koncentrovať do lokality Patrovec, na úpätí Považského Inovca. Západným okrajom katastrálneho územia prechádza cyklomagistrála č. 044 Okolo Považského Inovca. Navrhuje sa vybudovať miestne cyklistické trasy v smere do obcí Svinná, Malá Hradná, ako aj spojnicu Trenčianske Jastrabie – Dubodiel. Z obce Veľká

Hradná sa ďalej plánuje cyklistická trasa po navrhovanej miestnej ceste do lokality Patrovec.

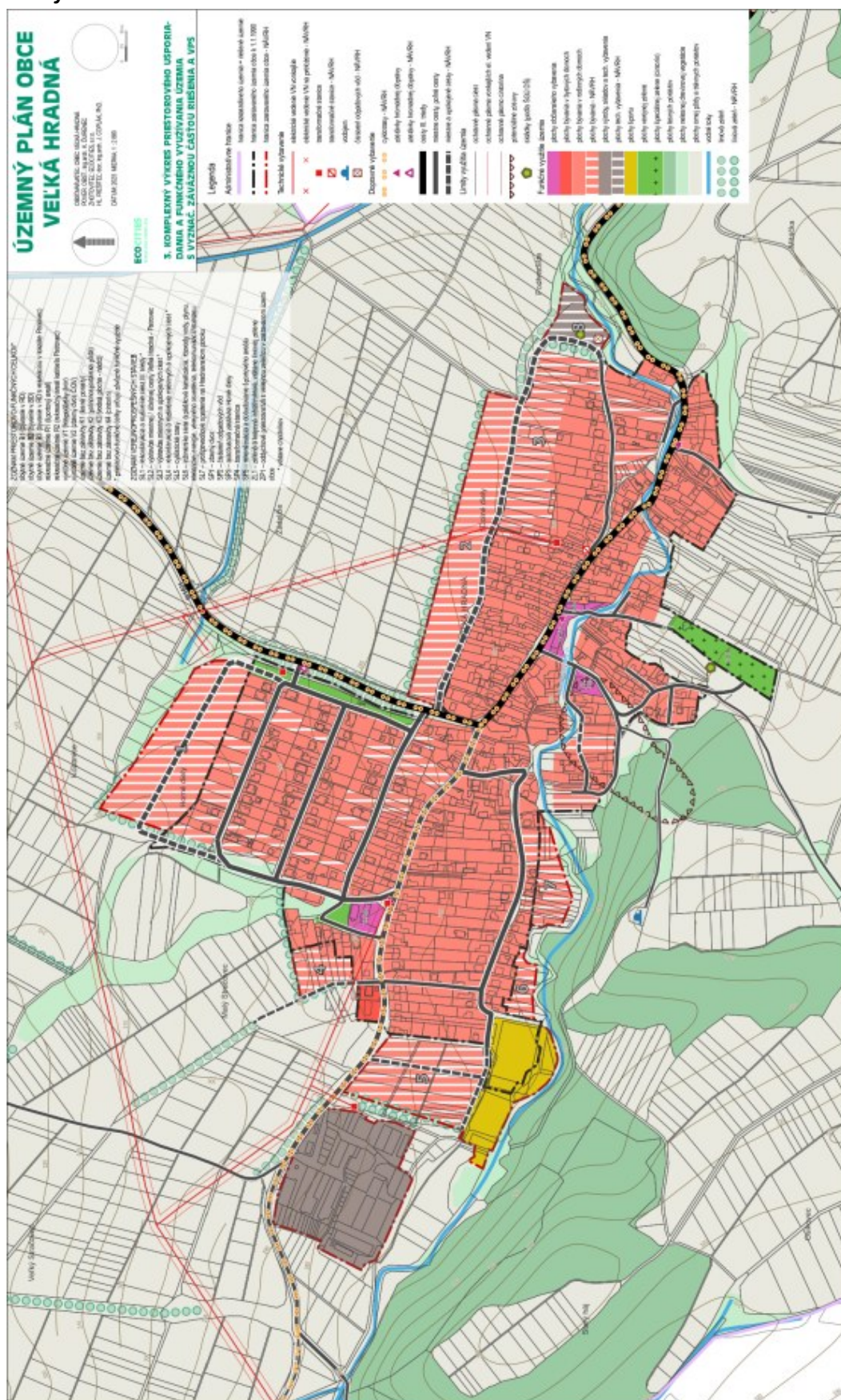
Hodnotená ÚPD predpokladá, že pokračujúci rast počtu obyvateľov obce bude generovať dopyt po službách a zariadeniach maloobchodu. Nové zariadenia občianskej vybavenosti celoobecného významu sa odporúča lokalizovať predovšetkým do centrálnej časti obce. Toto územie má najväčší potenciál transformácie na polyfunkčné (zmiešané) územie a súčasne je dobre dostupné pre väčšinu obyvateľov obce.

Regulácia funkčného využitia územia presne stanovuje prípustné a neprípustné využitie plôch s cieľom zabezpečiť kvalitu životného prostredia a eliminovať nežiadúce vzájomné ovplyvňovanie jednotlivých urbanistických funkcií. Za účelom zachovania zelene v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálny podiel zastavaných plôch (regulatív zastavanosti) a minimálny podiel zelene (regulatív vegetačných plôch). Regulácia maximálnej výšky zástavby a navrhované zásady priestorového usporiadania prispievajú k zachovaniu tradičnej mierky vidieckej zástavby a jej harmonického včlenenia do okolitej krajiny, ako aj k zachovaniu kompozično-estetických charakteristík pôvodnej urbanistickej štruktúry.

Návrh nového územného plánu obce Veľká Hradná predpokladá odstránenie deficitov dopravnej a technickej infraštruktúry, čo je predpokladom ochrany životného prostredia a je faktorom atraktívnosti obce pre rôzne cieľové skupiny (obyvateľov, podnikateľov, návštevníkov). Navrhuje sa vybudovanie splaškovej kanalizácie, ako aj napojenie nových rozvojových plôch na inžinierske siete, vybudovanie nových miestnych ciest s chodníkmi, cyklistických trás.

V porovnaní s nulovým variantom – doterajšou ÚPD, t.j. územným plánom obce Veľká Hradná z roku 2009 možno konštatovať priaznivejšie hodnotenie návrhového variantu z hľadiska vplyvov na obyvateľstvo, vplyvov na klimatické pomery, vplyvov na ÚSES, na flóru, faunu a ich biotopy. Zábery poľnohospodárskej pôdy však budú väčšie v návrhovom variante, nakoľko disponibilné kapacity lokality Horné diely už boli pre výstavbu vyčerpané a vysoký dopyt po stavebných pozemkoch v obci pretrváva. Potenciálne vplyvy návrhového variantu a nulového variantu sú orientačne kvantifikované v tabuľke v kapitole venovanej komplexnému posúdeniu očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti.

Grafická časť hodnotenej ÚPD - Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia

VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na ŽP a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave ŽP a zdravia

V procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie boli použité všeobecne známe informácie o území, publikované napr. na internetových portáloch (katasterportál, Enviroportál, pôdny portál, SHMÚ) ako aj všeobecne záväzné právne predpisy. Ďalšími východiskovými podkladmi boli plánovacie dokumenty spracované na rôznych hierarchických úrovniach a projektové a iné dokumentácie týkajúce sa riešeného územia:

- Atlas krajiny Slovenskej republiky, Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR, 2002
- Cyklostratégia TSK na roky 2016 – 2030
- Integrovaná územná stratégia Trenčianskeho samosprávneho kraja pre programové obdobie 2021-27
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2011 v platnom znení
- Koncepcia vodnej politiky SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050
- Krajinnoeologický plán obce Veľká Hradná, 2023
- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike, MDVaRR 2015
- Oficiálna stránka obce Veľká Hradná www.velkahradna.sk
- Plán dopravnej obslužnosti na obdobie rokov 2020-2025 s výhľadom do roku 2050
- Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií na roky 2021-2027 Trenčianskeho kraja
- Plán udržateľnej mobility Trenčianskeho samosprávneho kraja (horizont do roku 2050)
- Prieskumy a rozbor pre územný plán obce Veľká Hradná, 2023
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja združenia obcí Mikroregión Machnáč – Inovec na roky 2024-2030
- Program rozvoja obce Veľká Hradná do roku 2023
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2013 – 2023
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Trenčín, SAŽP 2013
- Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy - aktualizácia, 2018
- Stratégia rozvoja vidieka TSK na roky 2013 – 2023
- Trenčiansky kraj – rozvod pitnej vody a odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd, nakladanie s produkovanými kalmi. Štúdia, 2008
- Územný plán obce Dubodiel, v znení zmien a doplnkov

- Územný plán obce Svinná, v znení zmien a doplnkov
- Územný plán obce Trenčianske Jastrabie, v znení zmien a doplnkov
- Územný plán sídelného útvaru Veľká Hradná, 1999
- Územný plán VÚC Trenčianskeho kraja, v znení zmien a doplnkov č. 1 – 3

Významným syntetickým podkladom pre spracovanie územnoplánovacej dokumentácie, ako aj tejto správy o hodnotení, boli výstupy predchádzajúcich etáp tvorby územnoplánovacej dokumentácie – najmä krajinnoekologického plánu obce Veľká Hradná, ktorý analyzoval stav životného prostredia, problematiku ochrany prírody a tvorby krajiny.

Na základe týchto informácií boli skoncipované údaje o vstupoch a výstupoch, charakteristika súčasného stavu životného prostredia a zhodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie.

Samotné hodnotenie – výber hodnotiacich kritérií a stanovenie spôsobu hodnotenia bolo uskutočnené s použitím rôznych metodík, ktoré prezentujú aktuálne výsledky výskumu v danej oblasti, publikované v zborníkoch a odborných prácach.

VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení

Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch pri vypracúvaní tejto správy vyplynuli zo skutočnosti, že pre hodnotené územie chýbajú určité konkrétne údaje charakterizujúce stav zložiek životného prostredia a faktorov ovplyvňujúcich životné prostredie – chýbajú výsledky konkrétnych meraní kvality a stavu ovzdušia, povrchových vôd, podzemných vôd, pôdy, hluku atď.

Ďalšie neurčitosti môžu vyplývať z faktu, že posudzovanie vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie je predprojektovou etapou, v ktorej sa overujú limity územia z hľadiska rôznych záujmov a návrhy aktivít definovaných v územnoplánovacej dokumentácii nie sú určené bližšími kvantitatívnymi ukazovateľmi / parametrami.

Na rozdiel od posudzovania vplyvov činností na základe konkrétnych investičných zámerov (EIA) preto v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii ešte nie je možné presne určiť, aké konkrétne činnosti zo spektra prípustného funkčného využitia sa v rámci jednotlivých funkčných plôch, resp. funkčno-priestorových celkov budú v skutočnosti realizovať.

Uvedené nedostatky a neurčitosti však nie sú zásadného charakteru a všetky podstatné okolnosti pre posúdenie územnoplánovacej dokumentácie boli v tejto správe o hodnotení zohľadňované.

VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie

Územné plány vo všeobecnosti predstavujú účinný nástroj pre koncepčné usmerňovanie rozvoja územia obcí na princípoch udržateľného rozvoja. Súčasný systém územného plánovania garantuje dodržiavanie týchto princípov vďaka integrovaným nástrojom krajinnoekologického plánovania a strategického environmentálneho hodnotenia (v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Už v zadaní na spracovanie územného plánu obce Veľká Hradná a aj v ďalšej etape, pri príprave návrhu, bol deklarovaný cieľ, aby rozvoj obce vychádzal z princípov udržateľného rozvoja a v maximálnej miere zohľadňoval požiadavky ochrany prírody a životného prostredia.

V hodnotenej ÚPD sa vymedzením nových rozvojových plôch pre výstavbu vytvárajú podmienky pre naplnenie rozvojového potenciálu obce. Pri návrhu rozmiestnenia nových plôch pre výstavbu boli okrem funkčno-prevádzkových a kompozičných aspektov zohľadnené aj požiadavky ochrany poľnohospodárskej pôdy, ochranné pásma a ďalšie územno-technické limity.

V rámci zastavaného územia je prípustná intenzifikácia využitia v rámci príslušných priestorovo-funkčných celkov s predpokladom lokalizácie zástavby, dostavbami a nadstavbami existujúcich objektov. Žiaduce je dôsledne priestorovo oddeľovať obytné funkcie a výrobné funkcie. Predpokladá sa tiež postupná reštrukturalizácia zástavby v centrálnej časti obce doplnením nových zariadení občianskej vybavenosti, vrátane komerčných prevádzok obchodu a služieb.

Nové rozvojové plochy pre obytnú funkciu sa navrhujú predovšetkým v lokalitách Horné diely a Dolné diely. Primárnym záujmom obce je pokračovanie zástavby rodinných domov v lokalite Horné diely severným smerom – v navrhovanej rozvojovej ploche č. 1. Ďalej sa predpokladá výstavba v lokalite Dolné diely na východnom okraji obce – v rozvojovej ploche č. 2 (v nadväznosti na zastavané územie obce) a v rozvojovej ploche č. 3 (v záhradách v zastavanom území obce). Návrh rozvojových plôch č. 2 a 3 je prevzatý z doterajšej ÚPD. V záhradách bezprostredne za rodinnými domami, avšak mimo zastavaného územia obce, sa výstavba rodinných domov navrhuje aj v menších rozvojových plochách č. 4, 6, 7. Na západnom okraji obce sa predpokladá ohlásený investičný zámer výstavby rodinných domov v rozsahu rozvojovej plochy č. 5. Okrem toho boli v rozptyle identifikované viaceré jednotlivé prieluky v uličnej zástavbe (bez číselného označenia).

Celková kapacita navrhovaných plôch bývania predstavuje 128 bytových jednotiek. Vzhľadom k značnému podielu záhrad s nejasným potenciálom na zástavbu, sa predpokladá, že z uvedenej kapacity bude využiteľná len kapacita 100 bytových jednotiek. Predpokladá sa pokračovanie trendu znižovania obložnosti bytového fondu až na úroveň 2,85. Návrhový počet obyvateľov je vypočítaný ako súčet súčasného počtu obývaných bytov na trvalý pobyt a navrhovaného počtu bytov násobený predpokladanou obložnosťou: $(249 + 100) \times 2,85 = 995$.

Plochy výroby a podnikateľských aktivít bez predpokladu rozširovania sa nachádzajú na západnom okraji obce. Nové plochy pre výrobu nie sú nenavrhované. Výrobné aktivity by sa mali realizovať, resp. rozširovať v rámci existujúceho výrobného areálu. Navrhovaná plocha výrobného územia – rozvojová plocha č. 8 je určená výhradne pre technické vybavenie - zriadenie zberného dvora a čistiareň odpadových vôd.

Rekreačné územie reprezentuje obecný športový areál a rekreačná funkcia je zastúpená v lokalite Patrovec na úpätí Považského Inovca. Pre športové aktivity obyvateľov obce sa využíva športový areál s futbalovým ihriskom, situovaný na západnom okraji obce. Odporúča sa jeho modernizácia a dobudovanie. Vhodné je doplnenie ďalších športovísk. Pre každodenné oddychové aktivity obyvateľov sa počíta so zachovaním a revitalizáciou existujúcich plôch verejnej zelene. Verejnú zeleň s oddychovými priestranstvami, detskými ihriskami a športovými prvkami sa odporúča dobudovať aj v obytnom území.

Rekreačný potenciál obce je vhodné orientovať na agroturistiku a cykloturistiku. Rekreačné aktivity by sa mali koncentrovať do lokality Patrovec, na úpätí Považského Inovca. Západným okrajom katastrálneho územia prechádza cyklomagistrála č. 044 Okolo Považského Inovca. Navrhuje sa vybudovať miestne cyklistické trasy v smere do obcí Svinná, Malá Hradná, ako aj spojnicu Trenčianske Jastrabie – Dubodiel. Z obce Veľká Hradná sa ďalej plánuje cyklistická trasa po navrhovanej miestnej ceste do lokality Patrovec.

Hodnotená ÚPD predpokladá, že pokračujúci rast počtu obyvateľov obce bude generovať dopyt po službách a zariadeniach maloobchodu. Nové zariadenia občianskej vybavenosti celooobecného významu sa odporúča lokalizovať predovšetkým do centrálnej časti obce. Toto územie má najväčší potenciál transformácie na polyfunkčné (zmiešané) územie a súčasne je dobre dostupné pre väčšinu obyvateľov obce.

Regulácia funkčného využitia územia presne stanovuje prípustné a neprípustné využitie plôch s cieľom zabezpečiť kvalitu životného prostredia a eliminovať nežiadúce vzájomné ovplyvňovanie jednotlivých urbanistických funkcií. Za účelom zachovania zelene v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálny podiel zastavaných plôch (regulatív zastavanosti) a minimálny podiel zelene (regulatív vegetačných plôch). Regulácia maximálnej výšky zástavby a navrhované zásady priestorového usporiadania prispievajú k zachovaniu tradičnej mierky vidieckej zástavby a jej harmonického včlenenia do okolitej krajiny, ako aj k zachovaniu kompozično-estetických charakteristík pôvodnej urbanistickej štruktúry.

Návrh nového územného plánu obce Veľká Hradná predpokladá odstránenie deficitov dopravnej a technickej infraštruktúry, čo je predpokladom ochrany životného prostredia a je faktorom atraktívnosti obce pre rôzne cieľové skupiny (obyvateľov, podnikateľov, návštevníkov). Navrhuje sa vybudovanie splaškovej kanalizácie, ako aj napojenie nových rozvojových plôch na inžinierske siete, vybudovanie nových miestnych ciest s chodníkmi, cyklistických trás.

V porovnaní s nulovým variantom – doterajšou ÚPD, t.j. územným plánom obce Veľká Hradná z roku 2009 možno konštatovať priaznivejšie hodnotenie návrhového variantu z

hľadiska vplyvov na obyvateľstvo, vplyvov na klimatické pomery, vplyvov na ÚSES, na flóru, faunu a ich biotopy. Zábery poľnohospodárskej pôdy však budú väčšie v návrhovom variante, nakoľko disponibilné kapacity lokality Horné diely už boli pre výstavbu vyčerpané a vysoký dopyt po stavebných pozemkoch v obci pretrváva. Potenciálne vplyvy návrhového variantu a nulového variantu sú orientačne kvantifikované v tabuľke v kapitole venovanej komplexnému posúdeniu očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti.

Návrh územného plánu obce Veľká Hradná neobsahuje riešenia, ktoré by boli nositeľmi rizík pre zdravotný stav obyvateľstva a ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady, narušovali pohodu a kvalitu života alebo životného prostredia. Naopak, územnoplánovacia dokumentácia predostiera konkrétne riešenia problémov s identifikovanými nepriamymi vplyvmi.

V oblasti dopravy ide o návrh rekonštrukcie a rozšírenia miestnych ciest. Návrhy investícií do nemotorovej dopravy – výstavba chodníkov pre chodcov ako súčasť miestnych ciest, ako aj cyklistických trás - budú mať pozitívne vplyvy na obyvateľstvo, najmä z hľadiska bezpečnosti najzraniteľnejších účastníkov cestnej premávky.

V oblasti technickej infraštruktúry bude mať navrhované rozšírenie vodovodu a vybudovanie splaškovej kanalizácie pozitívny vplyv na hygienické podmienky a komfort obyvateľov. Vďaka plynofikácii navrhovaných rozvojových plôch bývania sa zabezpečí eliminácia znečistenia ovzdušia v zastavanom území. V navrhovaných rozvojových plochách kvalitu bývania zabezpečí ich napojenie na inžinierske siete – plynovod, verejný vodovod, splaškovú kanalizáciu, zásobovanie elektrickou energiou.

Na ochranu zdravia obyvateľstva je v hodnotenej ÚPD stanovená požiadavka osobitných stavebných opatrení pri výstavbe obytných budov na území so stredným radónovým rizikom podľa príslušnej legislatívy.

Návrhy zamerané na zvýšenie ekologickej stability nebudú mať len pozitívne environmentálne dopady, ale ich nepriamym vplyvom je potenciál priniesť zlepšenie ekonomických, sociálnych a ekologických podmienok pre dotknuté obyvateľstvo. Počíta sa s výsadbou pásov alebo línii izolačnej zelene na rozhraní obytného územia a poľnohospodárskej pôdy, ako aj na rozhraní jednotlivých urbanistických funkcií.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia na obyvateľstvo budú vyplývať z predpokladaného nárastu počtu obyvateľov. V návrhovom období do roku 2040 sa na základe kapacity navrhovaných plôch pre výstavbu predpokladá zvýšenie počtu obyvateľov na 995, čo predstavuje nárast o 223 obyvateľov. V prípade prisťahovania nových obyvateľov dôjde následne k zmene sociálnej a demografickej štruktúry miestnej populácie – zvýšeniu podielu obyvateľov vekovej skupiny do 40 rokov, zvýšeniu podielu domácností so strednými príjmami. Táto zmena bude mať výrazne pozitívny dopad na celkovú vitalitu obce. Nárast miestnej populácie však bude mierny a postupný a neohrozí tradičnú vidiecku komunitu.

Pozitívny vplyv na obyvateľstvo bude mať návrh revitalizácie a dobudovania centrálnych častí obce, vrátane úpravy a dotvorenia verejných priestranstiev, doplnenia verejnej zelene

a oddychových plôch, a to aj v nových rozvojových plochách. Kultivované a príjemné prostredie by malo motivovať obyvateľov k zodpovednejšiemu prístupu k verejným priestranstvám a podporiť súdržnosť miestnej komunity.

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebude mať negatívny vplyv na horninové prostredie a geomorfologické pomery. Podmieňujúcim predpokladom je, že pri zakladaní stavieb bude zohľadnený prirodzený geologický podklad.

Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia nevyvolá žiadne priame vplyvy na klimatické pomery. Nevýznamné nepriame vplyvy na klímu prinesú niektoré navrhované opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity, ktoré vychádzajú z odporúčaných opatrení Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Keďže v doterajšej ÚPD neboli vo väčšej miere implementované ekostabilizačné opatrenia s potenciálom zmierniť dôsledky zmeny klímy, z hľadiska vplyvov na klimatické pomery sa návrhový variant javí ako priaznivejší.

Z hľadiska vplyvov na ovzdušie navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii nepočíta s novými plochami výroby a teda ani so vznikom stredných a veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia. Pre výrobné územie sa však zakotvuje záväzný regulatív, že je potrebné vylúčiť prevádzky s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie. Počíta s plynofikáciou nových rozvojových plôch pre obytnú funkciu.

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie neovplyvní hydrologické a hydrogeologické pomery v území. Navrhované opatrenia významnou mierou prispievajú k ochrane a zvýšeniu kvality podzemných a povrchových vôd. Ide predovšetkým o návrh vybudovania splaškovej kanalizácie s čistiarnou odpadových vôd v obci. Z hľadiska vplyvov na vodné pomery je návrhový variant v porovnaní s nulovým variantom podstatne priaznivejší z hľadiska vplyvov na vodné pomery, vzhľadom k skutočnosti, že predkladá reálny a konkrétnejší návrh riešenia odkanalizovania a umiestnenie čistiarne odpadových vôd.

Z hľadiska vplyvov na pôdu sa realizáciou navrhnutých ekostabilizačných opatrení eliminuje pôdna erózia a ďalšie ohrozujúce faktory. V návrhu územného plánu obce je zakotvená požiadavka optimalizácie agrotechnických postupov pri obrábaní ornej pôdy, ako aj udržiavania existujúcej líniovej zelene a založenia novej líniovej zelene s pôdoochrannou funkciou. Táto skupina opatrení predstavuje pozitívne vplyvy na pôdu. Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia vymedzuje nové rozvojové plochy pre výstavbu. Celková plocha navrhovaných záberov poľnohospodárskej pôdy je 16,4682 ha. Návrhy rozvojových plôch č. 2, 3 boli prevzaté z doterajšej územnoplánovacej dokumentácie obce. V porovnaní s nulovým variantom (zábermi schválenými v doterajšej územnoplánovacej dokumentácii) sú zábery návrhového variantu vyššie – sú však odôvodnené aktuálnym demografickým vývojom, charakteristickým vysokými migračnými prírastkami, ako aj vysokým dopytom po stavebných pozemkoch v obci.

Spoločenstvá flóry a fauny sa viažu aj na plochy vymedzené ako biocentrá a biokoridory, chránené územia a do týchto plôch činnosti a stavby podľa návrhu hodnotenej ÚPD

nezasahujú. Naopak, návrhom nových prvkov ÚSES miestneho významu dôjde po ich dobudovaní k pozitívnym vplyvom na faunu. Biokoridory umožnia migráciu živočíchov a eliminujú bariérové prvky. Viaceré ekologicky významné segmenty krajiny sú navrhované na funkciu biocentier, kde budú vhodné podmienky pre úkryt a rozmnožovanie živočíchov, vrátane chránených druhov. Návrh rozvojových plôch pre výstavbu bol optimalizovaný s cieľom vylúčenia, resp. minimalizácie zásahov do významných biotopov.

V navrhovanom riešení hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie je posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiacich krajinných prvkov. Líniová zeleň sa využíva na zabezpečenie hygienických a pôdoochranných funkcií a ako kompozičný prvok. Krajinný obraz pozmení nová zástavba, ktorá však nadviaže na existujúcu sídelnú štruktúru súvisle urbanizovanej časti obce. Navrhovaný rozvoj nebude mať priame vplyvy na časti krajiny, ktoré sú z krajinnooestetického hľadiska považované za najhodnotnejšie. Záväzným regulatívom, zakotveným v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie, je obmedzená výška objektov v obci a v nových rozvojových plochách. Účelom tohto opatrenia je zachovanie tradičnej mierky vidieckej zástavby a jej harmonického včlenenia do okolitej krajiny. Predstavuje nepriamy pozitívny vplyv na krajinu, vrátane sídelnej krajiny a súčasne pozitívny vplyv z hľadiska ochrany pamiatkových hodnôt.

V riešenom území sa nachádza prírodná pamiatka (PP) Svinica. V blízkosti chráneného územia, ani v jeho ochrannom pásme sa podľa hodnotenej ÚPD neplánujú žiadne nové stavebné aktivity ani iné zásahy. V územnoplánovacej dokumentácii sú navrhnuté prvky územného systému ekologickej stability miestnej úrovne (MÚSES), pričom navrhované riešenie tieto prvky v plnej miere rešpektuje. Na plochách biokoridorov, biocentier (vrátane prvkov RÚSES) nie je navrhovaná nová výstavba ani sa tu neplánujú iné zásahy.

Hodnotená ÚPD rešpektuje nehnuteľnú národnú kultúrnu pamiatku aj s jej bezprostredným okolím. Vytvára tiež predpoklady pre ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva, čo predstavuje pozitívny nepriamy vplyv. Zdôrazňuje potrebu rešpektovať vidiecky charakter zástavby, výškovú hladinu a urbanistickú mierku jednotlivých objektov.

Pre zlepšenie kvality životného prostredia, ako aj elimináciu a prevenciu environmentálnych problémov definuje hodnotená ÚPD v záväznej časti súbor opatrení, ktoré vytvoria predpoklady pre udržateľný rozvoj územia. Viaceré z týchto opatrení predstavujú súčasne odporúčané opatrenia Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest.

Možno teda konštatovať, že nový územný plán obce Veľká Hradná bude predstavovať základný koncepčný dokument obce s právnou záväznosťou a vynútiteľnosťou. V návrhu záväznej časti riešenia sú definované zásady a regulatívy funkčného využívania a priestorového usporiadania územia, ako aj zásady a regulatívy týkajúce sa ochrany životného prostredia a krajiny a ďalších funkčných systémov obce, verejnoprospešné stavby.

Hodnotená dokumentácia je v celom rozsahu v súlade so záväznou časťou Územného plánu veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Trenčianskeho kraja, v znení zmien a doplnkov. Súlad s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou je dokumentovaný v kapitole 2.2 textovej časti hodnotenej ÚPD.

Z porovnania variantov vyplýva, že návrhový variant predstavuje oproti nulovému variantu (doterajšej ÚPD obce) najvýhodnejší variant budúcej realizácie činností a stavieb v hodnotenom území.

Vyhodnotenie splnenia rozsahu hodnotenia a špecifických požiadaviek na hodnotenie

Správa o hodnotení strategického dokumentu obsahuje rozpracovanie všetkých bodov uvedených v prílohe č. 5 zákona. V procese hodnotenia a v jeho výstupe – správe o hodnotení boli naplnené všetky body rozsahu hodnotenia, ktorý určil Okresný úrad Trenčín, odbor starostlivosti o životné prostredie v liste č. OU-TN-OSZP3-2024/013561 - 028 zo dňa 09. 04. 2024. Hodnotenie, ako aj samotné navrhované riešenie, zohľadnilo špecifické požiadavky, ktoré vyplynuli zo stanovísk doručených k oznámeniu o strategickom dokumente:

- 1. Pri príprave správy o hodnotení strategického dokumentu a samotného strategického dokumentu brať do úvahy všetky pripomienky, ktoré boli zaslané k oznámeniu. ► **bolo rešpektované v návrhu ÚPD**
- 2. Rešpektovať stanovisko Ministerstva dopravy SR (MD SR), sekcia stratégie dopravy, č. 011745/2024/SSD/22258 zo dňa 07. 03. 2024. ► **požiadavky boli zahrnuté v kap. 2.12.1 návrhu ÚPD**
- 3. Rešpektovať stanovisko MŽP SR, odboru štátnej geologickej správy č. 7065/2024-5.3, 19193/2024 zo dňa 15. 03. 2024. ► **informácie o radónovom riziku, skládkach, zosuvoch boli zahrnuté v kap. 2.13, o starých banských dielach v kap. 2.14, 2.15 (zaradenie medzi plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu) a príslušné regulatívy v kap. 3.6 návrhu ÚPD**
- 4. Rešpektovať stanovisko Okresného úradu Trenčín, odboru opravných prostriedkov, č. OU-TN-OOP6-2024/015150-004 zo dňa 14. 03. 2024. ► **návrh na použitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely je v súlade so zákonom č. 220/2004 Z. z. (p. kap. 2.16 návrhu ÚPD), je sumarizované v kap. B.I.1 správy o hodnotení a vplyvy na pôdu sú vyhodnotené v kap. C.III.6 správy o hodnotení**
- 5. Zohľadniť stanovisko Krajského pamiatkového úradu Trenčín č. S-PUSR-005285/2024 zo dňa 15. 03. 2024. ► **zásady a regulatívy z hľadiska ochrany pamiatok a archeologických nálezov a nálezísk sú zahrnuté v kap. 2.5.3 a 3.5 návrhu ÚPD**
- 6. Rešpektovať stanovisko Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Trenčíne, č. RUVZTN/OHŽPaZ/1266/4508/2024 zo dňa 19. 03. 2024. ► **návrh riešenia ÚPD vychádza z požiadaviek na zabezpečenie hygienickej kvality**

životného prostredia, vrátane opatrení v oblasti radiačnej ochrany, rešpektovania a zakreslenia ochranného pásma cintorína (kap. 2.7 – 2.13, 3.1, 3.4, 3.6 návrhu ÚPD); pozn. hospodársky dvor je bez živočíšnej výroby

- 7. Zpracovať do textovej (Smerná a Záväzná časť) i grafickej časti UPN-O Veľká Hradná požiadavky zo stanoviska SVP, š.p., Povodie dolného Váhu, OZ Piešťany č. SVP 4895/2024/2, 16293/2024 zo dňa 23. 02. 2024. ► **požiadavky z hľadiska ochrany pred povodňami, ochranné pásma vodných tokov boli zapracované v kap. 2.9, 2.10, 2.11, 3.6, 3.8 návrhu ÚPD**
- 8. Pri spracovávaní nového územného plánu klásť dôraz na zosúladenie územia – obytnej zóny so zdrojmi znečisťovania ovzdušia. ► **nové zdroje znečisťovania ovzdušia sa nepredpokladajú, vplyvy na ovzdušie sú vyhodnotené v kap. C.III.4 správy o hodnotení**
- 9. Zohľadniť stanovisko spoločnosti Trenčianske vodárne a kanalizácie, a.s. Trenčín č. VTIR-2024/52-10 zo dňa 18. 03. 2024. ► **návrh riešenia zásobovania pitnou vodou, odkanalizovania a čistenia odpadových vôd je v kap. 2.12.2 návrhu ÚPD a rekapitulovaný aj v správe o hodnotení**
- 10. Rešpektovať stanovisko Okresného úradu Trenčín, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, č. OU-TN-OSZP1-2024/013990-002 zo dňa 22. 03. 2024. ► **požiadavky z hľadiska životného prostredia, ochrany prírody a krajiny, ÚSES boli riešené v kap. 2.11, 2.13, 3.6 návrhu ÚPD (vrátane návrhu prvkov MÚSES) a vplyvy boli vyhodnotené v kap. C.III.7, C.III.8, C.III.9 správy o hodnotení**
- 11. Rešpektovať a zapracovať podmienky zo stanoviska Okresného úradu Trenčín, odboru starostlivosti o ŽP, štátnej vodnej správy č. OU-TN-OSZP3-2024/014844-002 zo dňa 26. 03. 2024. ► **bolo zahrnuté v návrhu ÚPD (kap. 2.9, 2.10, 2.12.2), vplyvy na vodné pomery boli vyhodnotené v kap. C.III.5 správy o hodnotení**
- 12. Písomne vyhodnotiť splnenie alebo nesplnenie (v danom prípade zdôvodniť prečo nie) všetkých požiadaviek uvedených v Rozsahu hodnotenia. ► **bolo vyhodnotené**

IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali

doc. Ing.arch. Jaroslav Coplák, PhD.

odborne spôsobilá osoba na posudzovanie vplyvov na ŽP (č. 485/2010/OHPV)

X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom pre vypracovanie správy o hodnotení

Použité boli podklady uvedené v kapitole VI., časti C tejto správy o hodnotení.

Kompletná textová a grafická dokumentácia – návrh územného plánu obce Veľká Hradná je počas prerokovania k dispozícii u navrhovateľa.

XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov oprávneného zástupcu navrhovateľa

Vo Veľkej Hradnej, september 2025

Ing. Pavol Ježík, starosta obce

.....

(podpis, pečiatka)